

ZÁKLADNÍ ŠKOLA VOLYŇKA Z.S.

VOLYŇKA

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

Volyňka, škola pro život

Základní škola Volyňka, z. s.

Černětice 12,

Volyně 387 01

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
1.1	Název ŠVP	3
1.2	Údaje o škole	3
1.3	Zřizovatel	3
1.4	Platnost dokumentu od	3
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
2.1	Charakteristika školy	4
2.2	Umístění školy	4
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	4
2.4	Charakteristika žáků	4
2.5	Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	5
2.6	Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty	5
3	CHARAKTERISTIKA ŠVP	6
3.1	Zaměření školy	6
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	6
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	8
3.4	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	9
3.5	Plnění povinnosti školní docházky	9
3.6	Začlenění průřezových témat	9
3.6.1	1. stupeň	9
3.6.2	2. stupeň	11
3.7	Zaměření školy a východiska vzdělávacího programu CLIL	12
4	UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ	14
4.1	Tabulace učebního plánu	14
4.1.1	Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň	15
5	UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ	16
5.1	Tabulace učebního plánu	16
5.1.1	Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň	17
6	UČEBNÍ OSNOVY	18
6.1	Vyučovací předmět TRIVIUM	18
6.1.1	Český jazyk a literatura	18
6.1.2	Matematika a její aplikace	37
6.2	Vyučovací předmět ENGLISH	50
6.3	Vyučovací předmět FRANCOUZŠTINA	59
6.4	Vyučovací předmět Italský jazyk	63
6.5	Vyučovací předmět Německý jazyk	65
6.6	Vyučovací předmět PROJEKT	69
6.6.1	Člověk a jeho svět	71
6.6.2	Český jazyk a literatura	82
6.6.3	Informatika	84
6.6.4	Člověk a svět práce	91
6.6.5	Dějepis	97
6.6.6	Výchova k občanství	101
6.7	Vyučovací předmět ACTIVITIES	106
6.7.1	Tělesná výchova	109
6.7.2	Výchova ke zdraví	116
6.7.3	Hudební výchova	119
6.7.4	Výtvarná výchova	125
6.7.5	Člověk a svět práce (Pracovní činnosti)	130
6.8	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PROJEKT 1	133

6.8.1	Přírodopis	134
6.8.2	Zeměpis	139
6.9	Vyučovací předmět Projekt 2	144
6.9.1	Fyzika	146
6.9.2	Chemie	149
7	Hodnocení výsledků vzdělávání Žáků	153
7.1	Pravidla pro hodnocení Žáků	153
7.2	Kritéria hodnocení	153

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 NÁZEV ŠVP

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Volyňka, škola pro život

ŠVP je zpracován podle RVP ZV platného od 1. 9. 2021.

1.2 ÚDAJE O ŠKOLE

Název školy: Základní škola Volyňka, z. s.

Adresa školy: Nám. Svobody 147, Volyně 387 01

Podsrb 30, Strakonice 386 01

Na Sadech 2034/20, České Budějovice, 370 01

Jméno ředitele: Mgr. Petra Mrkvičková

Kontakt: 779 529 970, zsvolynka@gmail.com

Webové stránky: www.skolavolynka.cz

IČO: 05200423

IZO: 181087120

RED-IZO: 691010650

1.3 ZŘIZOVATEL

Název: Základní škola Volyňka, z. s.

Zřizovatelka a předsedkyně spolku: Mgr. Jana Křišťanová

Adresa: Černětice 12, 387 01 Volyně

Kontakt: +420 776 029 734, janakristanova@email.cz

1.4 PLATNOST DOKUMENTU OD

Datum: 1. září 2023

Podpis ředitele: _____

Razítko školy: _____

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Volyňka vznikla z iniciativy, která chtěla poskytnout žákům šťastnou cestu za poznáním v malém rodinném prostředí s nadšenými průvodci. Zároveň jako místo, kde se žáci přirozeně naučí dobře cizí jazyky a kde jim bude dán prostor se vyvíjet. Ve škole jsou uplatňovány principy integrované tematické výuky, projektové výuky, prožitkové pedagogiky a dalších inovativních metod. Základní škola Volyňka své dveře žákům otevřela 1. 9. 2017.

2.2 UMÍSTĚNÍ ŠKOLY

Základní škola Volyňka, z.s. má tři místa vzdělávání – ve Volyni, ve Strakonících a v Českých Budějovicích.

Ve Volyni se škola nachází ve středu města v blízkosti přírody. Ve městě se nachází muzeum, knihovna, turistické a informační centrum, se kterými škola často spolupracuje. Poloha školy napomáhá k naplňování koncepce školy zaměřené na harmonický rozvoj osobnosti každého žáka. Jednou z priorit je umožnit žákům výuku a pohyb v přírodě. K pobytu na čerstvém vzduchu jsou využívány přilehlé lokace: Andělíček, Ostrovec a volyňské parky. Ale zároveň i zapojení se do dění ve městě.

Od školního roku 2020/2021 škola také poskytuje vzdělávání svým žákům v odloučeném pracovišti ve Strakonících. Pobočka se nyní nachází v budově bývalé základní školy, v blízkosti louky a lesa a v blízké vzdálenosti od centra města. V dostupnosti městskou dopravou se také nachází pěší stezka kolem řeky Otavy a Šmidingerova knihovna města Strakonice, muzeum Středního Pootaví. Pro pobyt venku je využívána velká zahrada, venkovní učebna a také nedaleké přírodní lokace.

Ve školním roce 2021/2022 škola poskytuje vzdělání v odloučeném pracovišti v Českých Budějovicích. Pobočka se nyní nachází v budově bývalé dívčí školy, v blízkosti centra, kde je veškerá občanská vybavenost. V dostupné vzdálenosti se nachází pěší stezka a městské parky.

Úplnost a velikost školy

Základní škola Volyňka je nestátní školou zřizovanou a provozovanou právnickou osobou Základní škola Volyňka, z. s. Jedná se o rodinnou malotřídní školu, která nyní poskytuje vzdělání pro žáky na prvním i druhém stupni ZŠ, tedy od 1. do 9. ročníku. Vyučování probíhá ve smíšených třídách ve Volyni na adrese Náměstí Svobody 147, Volyně, 38701, ve Strakonících, na adrese Podsrp 30, Strakonice, 386 01 a v Českých Budějovicích na adrese Na Sadech 2034/20, České Budějovice, 37001. V jedné třídě se vzdělávají žáci z více ročníků, maximální počet v jedné třídě je 25 žáků. Škola má momentálně schválenou kapacitu 121 žáků. Do rejstříku škol byla zapsaná jako úplná devítiletá základní škola.

2.3 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Pedagogický sbor tvoří ředitelka, zástupkyně ředitelky, kvalifikovaní pracovníci, vychovatelky školní družiny a asistenti pedagoga. Škola rovněž externě spolupracuje s lektory z praxe. Pro pedagogický sbor je důležitá znalost anglického jazyka na minimální úrovni B2, dle Evropského referenčního rámce CEFR, kterou uplatňují ve výuce. Škola má školního metodika prevence a výchovného poradce.

2.4 CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ

Žáci školy pocházejí převážně z okolních měst, kde je poskytováno vzdělávání. Často přichází z dětských skupin Volyňka, z. s. Škola zajišťuje výuku i pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadané. Žáci se učí v heterogenních skupinách vzájemnému respektu a pomáháním si. Učí se spolu a jeden od druhého. Společně s dospělými vytváří harmonické, estetické a bezpečné prostředí pro učení i získávání dalších kompetencí.

2.5 DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Během školního roku realizujeme několik projektů rozličně tematicky zaměřených v souladu s integrovanou tematickou výukou. Obsah projektu vychází z kulturních tradic, momentální nabídky vzdělávacích institucí a aktuálních výchovně vzdělávacích potřeb naší školy. Žáci se zapojují do tradičních lokálních událostí a aktivně se podílejí na jejich průběhu i přípravě (např. Volyně Food Festival, workshopy, adventní trhy atd.). Škola dlouhodobě spolupracuje s Domem klidného stáří v Sousedovicích, kde pravidelně žáci připravují pro místní seniory dopolední společný program. Dále aktivně spolupracuje s různými organizacemi a účastní se jimi pořádaných akcí – Volyňská kultura, Městské muzeum ve Volyni, Přírodovědné muzeum Semenec o.p.s., Sladovna o.p.s. Mezinárodní spolupráce se odehrává především lokálně s rodilými mluvčími žijícími v našem regionu, či online spojením. Škola je zapojena do několika projektů Domu zahraniční spolupráce a do projektu Erasmus. Díky programu Erasmus škola navázala spolupráci se školou Nova School ve Španělsku a Základní školou Grundschule na Slovensku. Škola je dále zapojena v programu eTwinning.

Škola také pravidelně pořádá akce pro veřejnost i odbornou veřejnost (přednášky a workshopy).

2.6 SPOLUPRÁCE S RODIČI ŽÁKŮ A JINÝMI SUBJEKTY

Škola vstupuje do kontaktu s rodiči především osobně při každodenních setkáních, dále pak přes školní systém Edupage, e-mail, WhatsApp, Facebook, telefon a informace na webových stránkách. Zpětná vazba mezi žáky, učitelem a rodičem probíhá pravidelně pomocí kontroly týdenních plánů aktivit žáka a následných třídních schůzek (tripartit) či individuálních pohovorů. Rodiče mohou rovněž pravidelně vidět fotografie ze školy.

Škola spolupracuje s řadou místních i vzdálených institucí (Městské muzeum ve Volyni, Kulturní středisko Volyně, Volyně v dolyně, z. s., Městská knihovna Volyně, Galerie Sladovna Písek, Jihočeské muzeum, Muzeum Středního Pootaví, Zoo Hluboká, Tanec Praha). Nejvíce a nejraději ale spolupracujeme individuálně s lidmi, kteří dělají něco s vášní a dobře – umělci, řemeslníci, rodiče, učitelé, kamarádi.

Smyslem spolupráce je především dát žákům možnost žít život, a ne se na něj jen připravovat ve škole, dále pak žáky inspirovat k aktivnímu životu a radosti z poznávání nových lidí, dovedností a informací. Vše, co ve škole děláme, musí dávat žákům smysl, tedy musejí mít možnost své znalosti aplikovat a ověřit v praxi, nejlépe ve spolupráci s dalšími odborníky.

Škola dále spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními (PPP a SPC v Českých Budějovicích, Prachaticích a Strakonici) preventivně a vždy, když je nutná intervence. Dále škola spolupracuje s Národním pedagogickým institutem, MAS Strakonice (škola je zde zapojená ve skupině pro čtenářskou gramotnost a financování škol).

Škola je přípravným centrem pro Cambridge English a žáci pravidelně absolvují jazykové zkoušky Cambridge English.

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

V naší škole mají žáci možnost učit se ve věkově smíšených skupinách. Respektujeme jedinečnost každého žáka a vytváříme svobodné a podnětné prostředí pro jejich učení. Vedeme žáky k samostatnosti, odpovědnosti a spolupráci. Spolupracujeme s rodinou i okolními institucemi a vytváříme širší komunitu v souladu s koncepcí školy. Roli učitelů vnímáme jako průvodce, kteří dokáží nadchnout a podporovat zvědavost žáků. Jsou ochotni dále se vzdělávat a aplikují nové metody v učení. K žákům přistupují s respektem, a proto žáci v atmosféře důvěry nemají strach položit otázku, přijímat a dávat zpětnou vazbu. Žáci se rovněž podílí na tvorbě společně dodržovaných pravidel.

Používáme smysluplné a vypovídající slovní hodnocení, které obsahuje zpětnou vazbu popisným jazykem. Žáci si svou práci shromažďují v průběhu roku v osobním portfoliu, které jim slouží jako časosběrný dokument pro vnímání svého individuálního pokroku v čase. Váhu v hodnocení žáka přikládáme jeho sebehodnocení. Žáky vedeme k respektu k ostatním a také k umění oceňovat práci svou i druhých. Orientujeme se na žáka – nabízíme jim vzdělávání odpovídající jejich potřebám, schopnostem a zájmům. Podporujeme jejich individuální rozvoj i vzájemnou spolupráci. Učení probíhá v pohyblivých blocích, ve kterých mají žáci částečně prostor pro plánování vlastního postupu v rámci jednotlivých předmětů a pro výběr vhodných učebních pomůcek.

K tomu se velmi hodí metoda Integrované tematické výuky (dále ITV), kterou ve škole aplikujeme a pro školu je stěžejní. Jedná se o výuku v rámci jednoho měsíčního tématu, do kterých se integruje výuka školních předmětů. Žáci tak mohou aplikovat své znalosti v konkrétním projektu, a ne izolovaně v samostatných předmětech. Téma je voleno tak, aby žáci mohli využívat svého okolí a v něm následně prezentovat své poznatky a dovednosti.

Kromě všeobecně vzdělávacího cíle se škola zaměřuje na intenzivní výuku anglického jazyka a dalších cizích jazyků. V prvním a druhém ročníku je zavedena výuka angličtiny z disponibilní hodinové dotace. Kromě pravidelných hodin angličtiny vyučujeme i metodou CLIL. CLIL je inovativní přístup, jehož smyslem je obohatit výuku odborných předmětů o vzdělávání v cizím jazyce. CLIL má za cíl rozvíjet učební strategie a podněcovat kritické myšlení žáků, rozvíjet jejich kreativitu a zvyšovat motivaci. Je založen na známém předpokladu, že cizí jazyky se lépe učí na základě reálného konkrétního obsahu, který je cizím jazykem zprostředkován, a ne pouhým zaměřením na jazyk samotný – jeho struktury a formy, jak se to mnohdy děje v rámci jazykové výuky. Zajišťujeme mezinárodní setkání a lekce s rodilými mluvčími. To vše s cílem učinit angličtinu naprosto samozřejmou součástí života žáků.

3.2 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Organizace výuky:

Každý den začíná ranním sezením (kruhem), sdělením zážitků žáků a důležitých zpráv. Následuje plánování aktivit a pak teprve samotná výuka. Ve výuce klademe důraz na individuální přístup k žákům, tj. individualizaci a gradaci úkolů dle jejich možností a potřeb. Pravidelně střídáme společné činnosti napříč ročníky s individuální prací a s prací v jednom ročníku.

Při práci s žáky si klademe za cíl především rozvoj jejich vlastní zodpovědnosti a samostatnosti – tj. schopnost přijímat důsledky za svá rozhodnutí, plánovat svou činnost a posilovat sebevědomí. Žáci jsou seznámeni v začátku každého týdne se svými výukovými plány a jsou vedeni k jejich realizaci za stanovených podmínek. Jsou také vedeni k sebereflexi a kritickému hodnocení vlastních prací.

Práce žáků musí být především smysluplná, proto využíváme projektového vyučování a tematické integrované výuky, tedy učení v souvislostech.

S ohledem na zaměření školy využíváme i tyto metody: ITV, matematika dle prof. M. Hejného, genetická metoda čtení, CLIL (Content Language Integrated Learning), TPR (Total Physical Response). Tyto metody nejsou kompletním výčtem a jsou vždy doplněny dalšími vhodnými přístupy k aktuálnímu problému či tématu.

Tím, že se věnujeme ITV a věříme, že když žák vidí skutečnost jako celek, nikoliv kusovitě, se i klíčové kompetence žáků prolínají do výchovných a vzdělávacích strategií společně, ne jednotlivě.

- **kompetence k učení** – vedeme žáky k tomu, aby vnímali učení jako přirozený, otevřený celoživotní proces, obohacující kvalitu lidského života, rozvíjeli své schopnosti a dovednosti potřebné k efektivnímu učení, zdokonalovali své učební strategie, obohacovali a prohlubovali svou poznatkovou zkušenost, přistupovali k učení iniciativně, s aktivním zájmem o výsledky učení a uplatňovali je v životě i v dalším učení, a tak neustále posouvali vpřed hranice svých možností; každá aktivita by měla mít smysl pro žáka, aby posilovala vnitřní motivaci a chuť dozvědět se více nebo dále objevovat
- **kompetence k řešení problémů** – zadáváme krátkodobé i dlouhodobé projekty s různými řešeními, úkoly zadáváme problémově, necháváme žáky objevovat
- **kompetence sociální a personální** – žáci spolupracují napříč ročníky, své projekty představují veřejnosti, zapojují se do akcí v místě školy
- **kompetence komunikativní** – komunikace je vedena všemi směry bez ohledu na věk, často vstupují žáci do interakce s dospělými (s Čechy i cizinci), ve škole se věnujeme komunikaci při ranním sezení, českém jazyce, dramatu, společných obědech, výletech
- **kompetence občanská** – žáci spoluutvářejí dění ve městě, zapojují se do akcí v místě školy, starají se o své okolí i o své město
- **kompetence pracovní** – seznamujeme je s možnými riziky při každé nové situaci (činnosti), která může mít vliv na jejich bezpečnost; vedeme žáky k samostatné práci na základě vysvětlení postupu či písemných návodů
- **kompetence digitální** – žáci používají digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodují, které technologie, pro jakou činnost či řešení problémů použít atd.

Pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků využívají všichni pedagogové tyto strategie:

- Při výuce využíváme principy Montessori pedagogiky i Waldorfské pedagogiky.
- Se žáky jednáme jako s partnery. Respektujeme jejich individualitu a právo na vlastní názor.
- Vzdělávací obsah je žákovi prezentován celistvě v rámci bloků zastupujících jednotlivé předměty. Zapojováním žáků do plánování a realizace řady třídních, školních i mimoškolních akcí (organizace víkendových workshopů, výletů, vánoční besídky, výzdoba tříd a chodeb) je vedeme k sounáležitosti s životem školy a zodpovědnosti za svá rozhodnutí.
- Svým chováním a jednáním dáváme žákům vzor respektujícího přístupu k ostatním.
- Neomezujeme se pouze na výuku a výchovu v prostorách školy. Využíváme možností kulturních akcí, exkurzí, výletů, školy v přírodě.
- Neuplatňujeme pouze teoretickou prezentaci učiva. Žáci získávají vědomosti i dovednosti zapojením praktických činností a projektů.
- Žák má právo svobodné volby místa práce v rámci předem určených aktivit, proto je mu pro samostatnou práci umožněn pohyb v prostorách školy i v době vyučování.
- Nové téma je žákovi či skupině žáků představeno evokací čili prezentací s nástinem další možné práce. Tím a následnou podporou ze strany učitele, vedeme žáka k zodpovědnosti za vlastní rozhodnutí a vzdělávání.
- Pro usnadnění orientace žáka ve svém povinném vzdělávacím obsahu daného ročníku mu jsou poskytnuty plány učiva. Na jejich základě je vzdělávací obsah plánován, realizován i hodnocen.
- Pro vytváření a podporu přátelského klimatu ve škole se pravidelně setkáváme v komunitním kruhu. V kruhu se zdravíme každé ráno, sdílíme v něm své zážitky a poznatky, i v něm řešíme spory.
- Žáky vedeme ke správnému třídění odpadu. Ve škole jsou umístěny barevně odlišené a nápisy označené nádoby na tříděný odpad.
- Ve škole je k dispozici notebook s připojením na internet a s možností si dokument vytisknout či okopírovat. Žák má volný přístup k odborné literatuře a k učebním pomůckám.
- S ohledem na aktuální probírané téma využívá učitel různé metody a formy práce (samostatná práce, práce ve skupině, projektová výuka, laboratorní cvičení, besedy, pracovní činnosti).
- Při řešení jednotlivých učebních problémů jsou žákům k dispozici učitelé a informační zdroje (PC, literatura).

- Dbáme na to, aby každá žákova práce dostala zpětnou vazbu – učitelem písemně, při osobní konzultaci, žakovou prezentací před třídou či zpětnou vazbou od spolužáků.
- Usilujeme o to, aby docházelo k propojení vzdělávacího obsahu s reálným životem, žáci se podíleli na běžné údržbě prostor školy a realizovali školní projekty i s přesahem mimo budovu školy.

3.3 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně (podle přílohy č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb.). Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zajišťujeme ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou nebo speciálně pedagogickým centrem. Pedagog v případě potřeby vypracuje plán pedagogické podpory (PLPP) nebo individuální vzdělávací plán (IVP) na základě doporučení PPP nebo SPC v souladu se ŠVP ZV a seznámí pedagogy s vhodnými formami práce pro daného žáka. Tyto plány vznikají úpravami obsahu vzdělávacích předmětů, pokud je zřejmé, že žák nebude schopen zvládnout plný obsah učiva, nebo úpravami forem práce, pokud má žák handicap, který mu neumožňuje účastnit se všech běžně používaných forem práce či je zvládat. Přizpůsoben je způsob hodnocení výsledků vzdělávání tak, aby byl podpůrnou součástí učení a zohledňoval postup žáků v čase. Škola umožňuje žákům pracovat v menších skupinách.

Se souhlasem rodičů či zákonných zástupců žáků škola pravidelně spolupracuje s pedagogicko-psychologickými či speciálně pedagogickými centry dle speciálních potřeb žáků. Pokud situace žáka vyžaduje, vyhledáváme konzultace s dalšími odborníky (školní psycholog, speciální pedagog).

Souhrnně pro úspěšné vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola nabízí:

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- v případě „speciálně pedagogické intervence“ učitel zajistí předměty speciálně pedagogické péče pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod.
- v případě „pedagogické intervence“ učitel vzdělává žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku.
- všechna stanovená podpůrná opatření (§ 16 odst. 2 Školského zákona) při vzdělávání žáků;
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost (§ 16 odst. 7 Školského zákona);
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám (§ 16 odst. 8 Školského zákona);
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin (§ 26 odst. 1 Školského zákona);
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 Školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků (§ 46 odst. 3 Školského zákona);
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- spolupráci s ostatními školami.

3.4 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Pro žáky mimořádně nadané a žáky se zvýšeným zájmem o vzdělávání (obecně i pro jednotlivé oblasti výuky) vytváříme ve škole tyto podmínky:

- práci se žáky vyššího ročníku během školního roku.

3.5 PLNĚNÍ POVINNOSTI ŠKOLNÍ DOCHÁZKY

Žáci naší školy plní povinnou školní docházku v naší základní škole v denní (prezenční) formě. Povaha naší školy umožňuje účast na výuce i žákům, kteří v našem okrese nemají místo trvalého pobytu a nejsme pro ně tedy „spádovou školou“.

Splní-li zákonní zástupci žáka všechny podmínky stanovené školským zákonem a schválí-li to ředitelka školy, pak mají žáci také možnost v naší škole na prvním stupni zvolit jiný způsob plnění povinné školní docházky, jmenovitě individuální vzdělávání, které se uskutečňuje bez pravidelné účasti ve vyučování ve škole.

Individuálně vzdělávání žáci se aktivně zapojují do dění ve škole formou účasti na měsíčních projektech a tvorbou svých portfolií. Na konci každého čtvrtletí konají zkoušky z příslušného učiva za dané období, a to přímo ve škole. Spolu se zákonnými zástupci se také účastní mimoškolních aktivit pořádaných školou.

3.6 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Průřezová témata jsou realizována integrací do vzdělávacích předmětů během projektových dnů a na vzdělávacích akcích (výlety, workshopy) i v ostatních předmětech dle následujícího přehledu.

Legenda: Int. – integrace do předmětu, ACT – Activities, PRJ – Projekt, PRJ1 – Projekt 1, PRJ2 – Projekt 2, ICT – Informatika, TRV – Trivium, AJ – Anglický jazyk, FJ – Francouzský jazyk (či další povinně volitelné jazyky), K – ranní kruh, W – workshop/výlet

3.6.1 1. stupeň

Průřezová témata	Tematické okruhy	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.
Osobnostní a sociální výchova	Rozvoj schopností poznávání	W, Int. PRJ	W, Int. PRJ	W, Int. PRJ	W, Int. PRJ	W, Int. PRJ
	Sebepoznání a sebepojetí	Int. ACT	Int. ACT	Int. ACT	Int. ACT, PRJ	Int. ACT, PRJ
	Seberegulace a sebeorganizace	K, Int. ACT, PRJ	K, Int. ACT, PRJ	K, Int. ACT, PRJ	K, Int. ACT, PRJ	K, Int. ACT, PRJ
	Psychohygiena	ACT	ACT	ACT	ACT	ACT
	Kreativita	Int. TRV, ACT	Int. TRV, ACT	Int. TRV, ACT	Int. TRV, ACT	Int. TRV, ACT
	Poznávání lidí	W	W	W	W	W
	Mezilidské vztahy	K	K	K	K, Int. PRJ	K, Int. PRJ
	Komunikace	K, Int. ACT, PRJ	K, Int. ACT, PRJ	K, Int. ACT, PRJ	K, Int. ACT, PRJ	K, Int. ACT, PRJ
	Kooperace a kompetice	Int. PRJ, ACT	Int. PRJ, ACT	Int. PRJ, ACT	Int. PRJ, ACT	Int. PRJ, ACT
	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Int. TRV, PRJ, AJ	Int. TRV, PRJ, AJ	Int. TRV, PRJ, AJ	Int. TRV, PRJ, AJ	Int. TRV, PRJ, AJ, ICT
	Hodnoty, postoje, praktická etika	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ
Výchova demokratického občana	Občanská společnost a škola	Int. PRJ, TRV	Int. PRJ, TRV	Int. PRJ, TRV	Int. PRJ, TRV	Int. PRJ, TRV

	Občan, občanská společnost a stát	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ
	Formy participace občanů v politickém životě	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ
	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	K	K	K	K	K
	Občanská společnost a škola	Int. PRJ, TRV	Int. PRJ, TRV	Int. PRJ, TRV	Int. PRJ, TRV	Int. PRJ, TRV
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Evropa a svět nás zajímají	Int. AJ, TRV, PRJ	Int. AJ, TRV, PRJ	Int. AJ, TRV, PRJ	Int. AJ, TRV, PRJ	Int. AJ, TRV, PRJ
	Objevujeme Evropu a svět	Int. AJ, TRV, PRJ	Int. AJ, TRV, PRJ	Int. AJ, TRV, PRJ	Int. AJ, TRV, PRJ	Int. AJ, TRV, PRJ
	Jsme Evropané	Int. AJ, TRV, PRJ	Int. AJ, TRV, PRJ	Int. AJ, TRV, PRJ	Int. AJ, TRV, PRJ	Int. AJ, TRV, PRJ
Multikulturní výchova	Kulturní difference	Int. AJ, TRV, PRJ	Int. AJ, TRV, PRJ	Int. AJ, TRV, PRJ	Int. AJ, TRV, PRJ	Int. AJ, TRV, PRJ
	Lidské vztahy	K, Int, PRJ, AJ	K, Int, PRJ, AJ	K, Int, PRJ, .	K, Int, PRJ, AJ	K, Int, PRJ, AJ
	Etnický původ	Int. PRJ, AJ	Int. PRJ, AJ	Int. PRJ, AJ	B, Int, PRJ, AJ	Int. PRJ, AJ
	Multikulturalita	Int. PRJ, AJ	Int. PRJ, AJ	Int. PRJ, AJ	Int. PRJ, AJ	Int. PRJ, AJ
	Princip sociálního smíru a solidarity	Int. PRJ, AJ	Int. PRJ, AJ	Int. PRJ, AJ	Int. PRJ, AJ	Int. PRJ, AJ
Environmentální výchova	Ekosystémy	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ
	Základní podmínky života	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ
	Vztah člověka k prostředí	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ
Mediální výchova	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ (+ICT)
	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ (+ICT)
	Stavba mediálních sdělení	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ (+ICT)
	Vnímání autora mediálních sdělení	Int. PRJ, ACT	Int. PRJ, ACT	Int. PRJ, ACT	Int. PRJ, ACT	Int. PRJ, ACT
	Fungování a vliv médií ve společnosti	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ (+ICT)
	Tvorba mediálního sdělení	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ (+ICT)
	Práce v realizačním týmu	Int. PRJ, ACT	Int. PRJ, ACT	Int. PRJ, ACT	Int. PRJ, ACT	Int. PRJ, ACT

3.6.2 2. stupeň

Průřezová témata	Tematické okruhy	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
Osobnostní a sociální výchova	Rozvoj schopností poznávání	W, Int. PRJ1 a PRJ2	W, Int. PRJ, PRJ1, PRJ2	W, Int. PRJ, PRJ1, PRJ2	W, Int. PRJ, PRJ1, PRJ2
	Sebepoznání a sebepojetí	Int. ACT, PRJ	Int. ACT, PRJ	Int. ACT, PRJ	Int. ACT, Int. PRJ
	Seberegulace a sebeorganizace	K, Int. ACT, PRJ	K, Int. ACT, PRJ	K, Int. ACT, PRJ	K, Int. ACT, PRJ
	Psychohygiena	ACT	ACT	ACT	ACT
	Kreativita	Int. TRV, ACT	Int. TRV, ACT	Int. TRV, ACT	Int. TRV, ACT
	Poznávání lidí	W	W	W	W
	Mezilidské vztahy	K, Int. PRJ	K, Int. PRJ	K, Int. PRJ	K, Int. PRJ
	Komunikace	K, Int. AJ, FJ, PRJ	K, Int. AJ, FJ, PRJ	K, Int. AJ, FJ, PRJ	K, Int. AJ, FJ, PRJ
	Kooperace a kompetice	Int. PRJ, ACT	Int. PRJ, ACT	Int. PRJ, ACT	Int. PRJ, ACT
	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Int. TRV, PRJ	Int. TRV, PRJ	Int. TRV, PRJ	Int. TRV, PRJ
	Hodnoty, postoje, praktická etika	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ	Int. PRJ
Výchova demokratického občana	Občanská společnost a škola	Int. PRJ, TRV	Int. PRJ, TRV	Int. PRJ, TRV	Int. PRJ, TRV
	Občan, občanská společnost a stát	Int. PRJ, PRJ1	Int. PRJ, PRJ1	Int. PRJ, PRJ1	Int. PRJ, PRJ1
	Formy participace občanů v politickém životě	Int. PRJ, PRJ1	Int. PRJ, PRJ1	Int. PRJ, PRJ1	Int. PRJ, PRJ1
	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	K, Int. PRJ1	K, Int. PRJ1	K, Int. PRJ1	K, Int. PRJ1
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Evropa a svět nás zajímají	Int. AJ, FJ, PRJ1	Int. AJ, FJ, PRJ1	Int. AJ, FJ, PRJ1	Int. AJ, FJ, PRJ1
	Objevujeme Evropu a svět	Int. AJ, FJ, PRJ1	Int. AJ, FJ, PRJ1	Int. AJ, FJ, PRJ1	Int. AJ, FJ, PRJ1
	Jsme Evropané	Int. AJ, FJ, PRJ	Int. AJ, FJ, PRJ	Int. AJ, FJ, PRJ	Int. AJ, FJ, PRJ
Multikulturní výchova	Kulturní difference	Int. AJ, TRV, PRJ	Int. AJ, TRV, PRJ	Int. AJ, TRV, PRJ	Int. AJ, TRV, PRJ
	Lidské vztahy	K, Int. PRJ, AJ	K, Int. PRJ, AJ	K, Int. PRJ, AJ	K, Int. PRJ, AJ
	Etnický původ	Int. PRJ, AJ	Int. PRJ, AJ	Int. PRJ, AJ	B, Int. PRJ, AJ
	Multikulturalita	Int. PRJ, AJ, FJ	Int. PRJ, AJ, FJ	Int. PRJ, AJ, FJ	Int. PRJ, AJ, FJ
	Princip sociálního smíru a solidarity	Int. PRJ, AJ	Int. PRJ, AJ	Int. PRJ, AJ	Int. PRJ, AJ
Environmentální výchova	Ekosystémy	Int. PRJ1	Int. PRJ1	Int. PRJ1	Int. PRJ1

	Základní podmínky Života	Int. PRJ1	Int. PRJ1	Int. PRJ1	Int. PRJ1
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Int. PRJ1	Int. PRJ1	Int. PRJ1	Int. PRJ1
	Vztah člověka k prostředí	Int. PRJ1	Int. PRJ1	Int. PRJ1	Int. PRJ1
Mediální výchova	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Int. TRV, PRJ	Int. TRV, PRJ	Int. TRV, PRJ	Int. TRV, PRJ
	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Int. TRV, PRJ	Int. TRV, PRJ	Int. TRV, PRJ	Int. TRV, PRJ
	Stavba mediálních sdělení	Int. TRV, PRJ	Int. TRV, PRJ	Int. TRV, PRJ	Int. TRV, PRJ
	Vnímání autora mediálních sdělení	Int. TRV, PRJ	Int. TRV, PRJ	Int. TRV, PRJ	Int. TRV, PRJ
	Fungování a vliv médií ve společnosti	Int. TRV, PRJ	Int. TRV, PRJ	Int. TRV, PRJ	Int. TRV, PRJ
	Tvorba mediálního sdělení	Int. TRV, PRJ	Int. TRV, PRJ	Int. TRV, PRJ	Int. TRV, PRJ
	Práce v realizačním týmu	Int. PRJ, ACT	Int. PRJ, ACT	Int. PRJ, ACT	Int. PRJ, ACT

3.7 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A VÝCHODISKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU CLIL

CLIL (Content and Language Integrated Learning = obsahově a jazykově integrované vyučování) je inovativní přístup v celém vzdělávacím systému, jehož smyslem je obohatit výuku odborných předmětů o vzdělávání v cizím jazyce. Současná kurikula umožňují integraci vyučovacích předmětů a vzdělávacích oborů, a to CLIL reflektuje.

Realizace CLIL přináší nové postupy, které podněcují aktivnější úlohu žáka ve vzdělávacím procesu. Na ZŠ Volyňka je realizována od roku 2023/2024.

CLIL má za cíl rozvíjet učební strategie a podněcovat kritické myšlení žáků, rozvíjet jejich kreativitu a zvyšovat motivaci. Je založen na známém předpokladu, že cizí jazyky se lépe učí na základě reálného konkrétního obsahu, který je cizím jazykem zprostředkován, a ne pouhým zaměřením na jazyk samotný – jeho struktury a formy, jak se to mnohdy děje v rámci jazykové výuky.

Jedná se o výuku vyučovacích předmětů s využitím cizího jazyka jako prostředku komunikace a pro sdílení vzdělávacího obsahu, důraz je kladen na dorozumění se.

CLIL ve své realizaci následuje zásady pedagogického konstruktivismu, kritického myšlení a projektového vyučování.

Nejsou kladeny nároky na zvládnutí AJ před nástupem do školy. Každý žák může být na jiném stupni znalosti AJ.

Ve výuce se žáci od 1. ročníku současně zábavnou formou seznamují s anglickým jazykem, slovní zásobou, čtením a psaním anglických hlásek a slov.

Na základě získaných jazykových zkušeností žáci od 3. ročníku dedukují a sestavují základy anglické gramatiky.

Celá výuka v CLIL programu je uskutečňována v souladu s RVP.

Základem integrované výuky celoroční téma, které je rozvedeno do rozvíjejících se témat a dovedností. Toto hlavní téma je odrazem skutečného života a je sjednocujícím prostředkem všech integrovaných témat. Dílčí témata této výuky pak mohou být realizována několika vyučujícími v různých předmětech. Každý předmět pak většinou k tématu přistupuje ze svého úhlu pohledu.

Učitelé cizího jazyka a odborného předmětu připraví tematické plány v obou předmětech tak, aby se prolínaly. Učitelé cizího jazyka musejí dále rozpracovat jazykové prostředky, které budou rozvíjeny. Ve spolupráci s vyučujícím odborného předmětu blíže specifikují, za jakým účelem jsou tematické celky propojeny, a určí integrovaný obsah učiva daného tématu. Učitelé se musejí dohodnout na organizaci výuky, jestli budou tematické celky odučeny v jazykové hodině, nebo v hodině odborného předmětu.

Program CLIL využívá nejrůznějších organizačních forem výuky, pro lepší koncentraci Žáků a k umožnění co nejhlubšího zaujetí Žáka daným tématem. Střídá se zde individuální i skupinová práce dětí i samostatná práce jednotlivých skupin, práce v komunitním kruhu, projekty, spolupráce se zahraniční školou.

Škola každý rok vydává **přílohu** k ŠVP, kde jsou uvedeny pro daný školní rok konkrétní vyučovací předměty, v nichž je metoda CLIL zaváděna.

4 UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ

4.1 TABULACE UČEBNÍHO PLÁNU

Vyučované předměty	Zahrnuté vzdělávací obory	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem	Součet za oblasti
TRIVIUM	Český jazyk a literatura	4	4	6	4	4	22	42
	Matematika a její aplikace	4	4	4	4	4	20	
ENGLISH	Cizí jazyk	0+4	0+4	3+1	3+1	3+1	9+11	19
PROJEKT	Člověk a jeho svět	2	2	2	3	2	11	30
	Český jazyk a literatura	2	2	2	2	3	11	
	Informatika	0	0	0	1	1	2	
	Průřezová témata	0+1	0+1	0+1	0+1	0+1	0+5	
ACTIVITIES	Hudební výchova	1	1	1	2	1	12	27
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	2		
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5	
CELKEM týdně pro ročník:		17+5	17+5	22+2	23+2	23+2	102+16 ¹	
		22	22	24	25	25	118	118

¹ Symbol + označuje disponibilní hodiny.

4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň

Vyučovací předmět Trivium je tvořen obsahem vzdělávacích oblastí Jazyk a jazyková komunikace (vzdělávací obor Český jazyk a literatura) a Matematika a její aplikace. Vzdělávací předmět English je tvořen obsahem vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace (vzdělávací obor Cizí jazyk). Škola uskutečňuje metodu CLIL. Vyučovací předmět Projekt je tvořen obsahem vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět, Jazyk a jazyková komunikace (vzdělávací obor Český jazyk a literatura) a Informatika, a všech tematických okruhů jednotlivých průřezových témat. Vyučovací předmět Activities je tvořen obsahem vzdělávacích oblastí Umění a kultura (vzdělávací obory Hudební výchova a Výtvarná výchova), Člověk a zdraví (vzdělávací obor Tělesná výchova) a Člověk a svět práce. Tělesnou výchovu vyučujeme v místní sokolovně či tělocvičně, na volném prostranství v přírodě, nebo v rámci putovních výletů a ve sportovních zařízeních k tomu určených (plavecký stadion, zimní stadion).

Metoda CLIL se uskutečňuje v předmětech Trivium, Projekt, English a Activities, dle přílohy, kterou škola každý rok vydává. Denní program začíná ranním komunitním kruhem, na nějž volně navazuje program daného dne. Mezi jednotlivými vyučovacími moduly jsou zařazeny kratší a delší přestávky, zpravidla od 5 do 30 minut v závislosti na intenzitě a náročnosti předcházející aktivity. Vyučovací předměty jsou do rozvrhu vkládány tak, aby mohla výuka probíhat společně a diferenciovala se jen obsahem a náročností pro jednotlivé ročníky.

5 UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ

5.1 TABULACE UČEBNÍHO PLÁNU

Vyučované předměty	Zahrnuté vzdělávací obory	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Celkem	Součet za předměty
TRIVIMUM	Český jazyk a literatura	3+1	4	4	4	15+1	30+2
	Mat. a její aplikace	3+1	4	4	4	15+1	
ENGLISH	Cizí jazyk	3+1	3+1	3+1	3+1	12+4	12+4
FRANCOUZŠTINA / Italský jazyk / NĚMECKÝ JAZYK	Další cizí jazyk	1+1	1+1	2	2	6+2	6+2
PROJEKT	Čl. a spol. – Výchova v občanství	1	1	1	1	4	17+1
	Čl. a spol. - Dějepis	1	2	1	2	6	
	Informatika	1	1	1	1	4	
	Člověk a svět práce	1	1	1	0+1	3+1	
PROJEKT 1	Čl. a příroda – Přírodopis	1+1	1+1	1+1	2	5+3	9+6
	Čl. a příroda – Zeměpis	0+1	1+1	1+1	2	4+3	
PROJEKT 2	Čl. a příroda – Fyzika	2	2	2	1+1	7+1	11+1
	Čl. a příroda – Chemie	0	0	2	2	4+0	
ACTIVITIES	Hudební výchova	1	1	1	1	9	19+2
	Výtvarná výchova	2	1	1	1		
	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	
	Výchova ke zdraví	1	0+1	1	0+1	2+2	
CELKEM týdně pro ročník:		23+6	25+5	28+3	28+4	104+18 ²	104+18

² Symbol + označuje disponibilní hodiny.

5.1.1 Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň

Vyučovací předmět **Trivium** je tvořen obsahem vzdělávacích oblastí *Jazyk a jazyková komunikace* (vzdělávací obor *Český jazyk a literatura*) a *Matematika a její aplikace*. Vzdělávací předmět **English** je tvořen obsahem vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace* (vzdělávací obor *Cizí jazyk*). Vyučovací předmět **Francouzština, Italský jazyk a Německý jazyk** vycházejí z obsahu vzdělávacího oboru *Další cizí jazyk*. Vyučovací předmět **Projekt** je tvořen obsahem vzdělávacích oblastí *Člověk a společnost* (vzdělávací obory *Dějepis* a *Výchova k občanství*), *Informatika*, a vzdělávacího oboru *Člověk a svět práce*. Vyučovací předmět **Projekt1** je tvořen obsahem vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* (vzdělávací obor *Přírodopis* a *Zeměpis*). Vyučovací předmět **Projekt2** je tvořen obsahem vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* (vzdělávacími obory *fyzika* a *chemie*). Vyučovací předmět **Activities** je tvořen obsahem vzdělávacích oblastí *Umění a kultura* (vzdělávací obory *Hudební výchova* a *Výtvarná výchova*), *Člověk a zdraví* (vzdělávací obor *Tělesná výchova a Výchova ke zdraví*). Tělesnou výchovu vyučujeme v místní sokolovně či tělocvičně, na volném prostranství v přírodě, nebo v rámci putovních výletů a ve sportovních zařízeních k tomu určených (plavecký stadion, zimní stadion).

Metoda CLIL se uskutečňuje v předmětech Trivium, Projekt, Projekt1, Projekt 2, English a Activities, dle přílohy, kterou škola každý rok vydává. Denní program začíná ranním komunitním kruhem, na nějž volně navazuje program daného dne. Mezi jednotlivými vyučovacími moduly jsou zařazeny kratší a delší přestávky, zpravidla od 5 do 30 minut v závislosti na intenzitě a náročnosti předcházející aktivity. Vyučovací předměty jsou do rozvrhu vkládány tak, aby mohla výuka probíhat společně a diferenciovala se jen obsahem a náročností pro jednotlivé ročníky.

6 UČEBNÍ OSNOVY³

6.1 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT TRIVIUM

Vyučovací předmět Trivium zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura a Matematika a její aplikace*. Je vyučován v každém ročníku tak, aby byly naplněny všechny očekávané výstupy dle RVP ZV v předmětu samotném i při realizaci integrovaných průřezových témat.

6.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovaného předmětu

Žáci jsou vedeni k užívání češtiny jako mateřského jazyka v mluvené i písemné podobě, a tím k vnímání a poznání okolního světa i sama sebe. Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura vede k vytváření nezbytných předpokladů k dalšímu úspěšnému studiu. Především výuka čtení a psaní je stěžejní, neboť je nástrojem pro další vzdělávání. Při výuce čtení a psaní se využívá genetická metoda i analyticko syntetická, záleží na každém dítěti, jakou metodu si zvolí. Písmo se učí žáci vázané, mohou si ale zvolit i např. Comenia script. Při nácviku obou dovedností se soustředíme na rozvoj grafomotoriky, hygieny psaní, správného držení psacího náčiní.

Žáci si nejdříve osvojují hůlkové písmo, aby mohli pracovat v projektech. Poté si osvojují vázané písmo. Cizinci (ale i ostatní žáci) mohou využívat písmo Comenia Script, které má výhody při osvojování psaní i čtení zároveň. Metodu čtení si mohou žáci za pomoci učitele zvolit, vyučujeme genetickou metodu i analyticko-syntetickou, zařazujeme cvičení na sluchovou analýzu, a cvičení DHV (dechu, hlasu a výslovnosti).

Rozvíjíme čtenářskou gramotnost, od 1. ročníku čtení s porozuměním, tvůrčí psaní a efektivní komunikaci.

Předmět Český jazyk a literatura je rozdělen na dvě složky:

- a) jazykovou výchovou a
- b) dílnu čtení a psaní (komunikační a slohovou výchovou a literární výchovou).

Metody výuky jazykové výchovy:

- výuka probíhá v dopoledních blocích,
- výuka vychází z individuálních ročníkových plánů každého žáka, žáci samostatně nebo ve skupinách pracují s učebnicí, pracovním sešitem a jinými pomůckami, v některých případech mají možnost vypracovat cvičení na PC

Metody výuky v dílnách čtení a psaní:

- Výuka probíhá v dopoledních blocích
- Žáci začínají společnou přípravou, rozmluvením, vyprávěním nebo poslechem textu. Dále žáci samostatně nebo ve skupinách pracují s učebnicí, pracovním sešitem a jinými pomůckami. Čtení genetickou metodou je hlasité i tiché. V ideálním případě nejprve potichu, uvědomí si, co četli, převypráví příběh a pak jej nahlas přečtou a popřípadě si s vyučujícím vysvětlí, čemu nerozuměli. Všichni žáci mohou po dokončení prací jít do čtenářského koutku a číst libovolnou knihu ze školní knihovny.
- Už během osvojování čtení, ale i po něm se zaměřujeme na různé čtenářské strategie, porozumění textu, kritické myšlení a hodnocení. Čtenářskou gramotnost podporujeme celodenně přístupným čtenářským koutkem, vybaveným knihami ze školní knihovny a pravidelnými návštěvami městské knihovny (alespoň 1x měsíčně). Do předmětu je také zařazeno průřezové téma Mediální gramotnost – žáci se seznamují s mediálními texty, učí se nad nimi kriticky uvažovat, sami tvoří vlastní mediální texty (cvičně nebo v souvislosti s probíhajícím projektem).
- Psaní 1. stupně je zaměřeno na osvojení a nácvik dovedností spojených s technikou psaní, přepis, opis, dovednosti spjaté se sebekontrolou textů (kontrola čitelnosti, pravopisu, srozumitelnosti a věcné či

³ Text pro učební osnovy byl převzat z platného RVP pro ZV veřejně přístupného na webových stránkách MŠMT, a upraven pro potřeby ŠVP ZŠ Volyňka.

formální správnosti), rozličné formy diktování (běhací diktát, Šeptaný diktát, autodiktát, diktát obrázku), psaní vlastních textů podle zadaných kritérií (zadaný obsah, forma, adresát či účel).

Organizační vyčlenění předmětu:

Výuka Českého jazyka a literatury probíhá ve věkově smíšené skupině, kdy se často uplatňuje učení se navzájem, ale také individuální práce jednotlivce či práce ve skupině. Výuka většinou probíhá ve třídě, v knihovně nebo v blízkém okolí školy, popřípadě i na výstavách, kulturních akcích či ve spolupráci s dalšími organizacemi.

Výchovné a vzdělávací strategie

Všechny zásadní postupy, které povedou v daném předmětu k utváření klíčových kompetencí Žáků:

- kompetence k učení
 - vedeme Žáky k rozvoji dovedností potřebných k osvojování učiva,
 - vedeme Žáky k využívání jazykových znalostí v dalších oblastech učiva,
 - vedeme Žáky k systematizaci informací,
 - vedeme Žáky k aplikaci pravopisných pravidel v každodenní komunikaci,
 - seznamujeme Žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem.
 - podporujeme u Žáků dlouhodobý vztah ke čtení – vytváříme prostor pro výběr knih a textů, pro pravidelné čtení a diskuse o přečteném.
 - předkládáme Žákům různé texty a rozvíjíme jejich schopnost číst s porozuměním, vedeme je k vyhledávání důležitých informací a porozumění jejich významu.
- kompetence k řešení problémů
 - vedeme Žáky, aby sami nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy,
 - směřujeme Žáky k tomu, aby nalézali ve svém textu odlišnosti a chyby a hledali zdůvodnění pro správné řešení.
- kompetence komunikativní
 - vedeme Žáky k rozšiřování slovní zásoby a ke schopnosti formulovat a vyjadřovat myšlenky v ústním i písemném projevu.
 - vlastním příkladem vedeme Žáky k využívání komunikačních prostředků, dodržování etiky a pravidel diskuse (rozhovoru), naslouchání ostatním atd.
 - navozujeme modelové komunikační situace Žáků, a tím vytváříme u Žáků příležitosti pro rozvoj komunikační strategie s ohledem na komunikační situaci a volbu vhodných verbálních i neverbálních prostředků komunikace.
- kompetence sociální a personální
 - vytváříme prostor, kde Žáci mohou diskutovat se spolužáky i pedagogy,
 - navazujeme situace, kde Žáci pracují ve dvojicích, skupinkách napříč třídami či v třídních týmech na společném úkolu,
 - vytváříme situace, aby ve věkově smíšeném prostředí Žáci vyučují druhé Žáky (provázejí je konkrétním učivem, napomáhají s dílčími úkoly, prověřují míru dosažených znalostí),
 - vytváříme prostor pro posilování sebevědomí Žáků prostřednictvím jazyka a jejich vystupování před ostatními Žáky.

- navozujeme situace spolupráce a realizace různých rolí s využitím jazyka, např. četba textu s několika postavami, nastudování scének a divadelních her.
- kompetence občanské
 - vytváříme prostředí, kde se Žáci seznamují s literárními texty českých i zahraničních autorů a chápou jejich význam pro národní dědictví a vysvětlí jejich význam
 - nabízíme Žákům možnost účasti na akcích spojených s kultivací jazyka – divadelní a filmová představení, komentované koncerty, setkání s významnými osobnostmi atd.
 - využíváme zkušenosti Žáků s komunikací (včetně sociálních sítí) a jejich zkušenosti z četby k přiblížení myšlení, názorů a jednání různých lidí.
 - podporujeme u Žáků tvořivý literární projev, recitaci, četbu a dalších kulturní aktivity.
- kompetence pracovní
 - vedeme Žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní,
 - vedeme Žáky k uvědomění čistoty a pořádku svěřený učený prostor
 - vedeme Žáky k poznávání různých profesí a k úvahám o budoucím povolání.
 - dbáme na kompenzaci jednostranné zátěže při práci s textem na PC
- kompetence digitální
 - připravujeme prostředí, kde Žák ovládá digitální zařízení a využívá jich, volí správné postupy při práci s daty, informacemi a digitálním obsahem, učitel seznamuje Žáka s možnostmi digitálních technologií
 - umožňujeme Žákům práci s textem v digitální podobě a osvojování základních úpravy textu
 - při práci s informačními zdroji vedeme Žáky k ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování autorského práva atd.
 - připravujeme prostředí, kde Žák vytváří a upravuje digitální obsah, na základě využití digitálních technologií zlepšuje a zjednodušuje své pracovní postupy, učitel zadává úkoly např. ve formě prezentací
 - při práci Žáci kriticky zhodnotí přínosy i rizika využívání digitálních technologií, dbá na předcházení situacím, které mohou ohrozit bezpečnost zařízení i dat a situacím s negativním dopadem duševní či tělesné zdraví jeho či ostatních, učitel seznamuje Žáka se všemi riziky, která vyplývají z využívání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Trivium				
Oblast		Obor		Ročník 1.-3.
Jazyk a jazyková komunikace		Český jazyk a literatura		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	písmena abecedy (rozpoznávání velkých a malých tiskacích písmen) technika čtení slov, jednoduchých vět a textů, znalost orientačních prvků v textu	1.-2.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.	- četba první čítanky
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku	1.-2.		
odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty	velká písmena na počátku věty	1.-2.		
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	čtení jako zdroj informací, vyhledávací čtení plynulé čtení s porozuměním jednoduchých naučných textů (dětské encyklopedie)	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností zapamatování.	
porozumí písemným pokynům přiměřené složitosti	čtení s porozuměním	1.-3.		- zadání slovních úloh - učební texty
porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti	zdvořilé naslouchání (vyjádření kontaktu s partnerem) pozorné, soustředěné, aktivní naslouchání (reakce otázkami)	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace – cvičení pozorování, empatického a aktivního naslouchání.	
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, respektování, empatie.	
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	správná výslovnost hlásek a slov tvoření hlasu, rozvoj znělého hlasu	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly.	
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	dýchání při hovoru přiměřené tempo řeči	1.-3.		

Trivium				
Oblast		Obor		Ročník 1.-3.
Jazyk a jazyková komunikace		Český jazyk a literatura		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	hlasitost projevu, změna tempa řeči mimika, gesta	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků.	
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	souvislý jazykový projev jednoduchá osnova vyprávění	1.-3.		
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena	úhledný, čitelný a přehledný písemný projev automatizace psacího pohybu	1.-3.		
kontroluje vlastní písemný projev	návyky spojené s kontrolou a opravou vlastní práce	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – cvičení dovednosti řešení problémů.	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	souvislé a srozumitelné písemné sdělení formální úprava textu	1.-3.		
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vytvoří podle nich jednoduchý příběh	vypravování podle obrázků, jednoduchá osnova příběhu spojování obsahu textu s ilustrací	1.-3.		
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova	vztah hlásky a písmena výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin	1.-3.		
člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	sluchové rozlišení hlásek (analýza a syntéza) souhlásky a samohlásky, dvojhásky	1.-3.		
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená	slovní zásoba, slova a pojmy, význam slov	1.-3.		
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	věty oznamovací, rozkazovací, tázací, přací intonace, přízvuk	1.-3.		

Trivium				
Oblast		Obor		Ročník 1.-3.
Jazyk a jazyková komunikace		Český jazyk a literatura		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách v českých domácích slovech	tvrdé a měkké souhlásky	1.-3.		
odůvodňuje a píše správně slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev	pravidla pro správné psaní dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	1.-3.		
odůvodňuje a píše správně slova s ú/ů	pravidla pro správné psaní ú/ů v českých domácích slovech	1.-3.		
odůvodňuje a píše správně velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	základní pravidla pro psaní velkých písmen uvnitř věty	1.-3.		
čte ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	poslech literárních textů technika čtení	1.-3.		
přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	recitace přednes vhodných literárních textů	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – cvičení schopností zapamatování.	
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	zážitkové čtení a naslouchání, volné vyjádření	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě.	
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších	rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka	1.-3.		
odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	typické znaky pohádky	1.-3.		
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu dramatizace dokončování a přetváření textu	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity.	
vyhledává v textu slova příbuzná	zásady příbuznosti slov vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná	2.-3.		

Trivium				
Oblast		Obor		Ročník 1.-3.
Jazyk a jazyková komunikace		Český jazyk a literatura		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	třídění slov podle významu	2.-3.		
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	základní seznámení se slovními druhy	2.-3.		
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	tvarosloví – tvary slov ohebné slovní druhy	2.-3.		
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	věta a souvětí spojky a jejich funkce, spojovací výrazy	2.-3.		
rozlišuje ve slově kořen	kořen slova různé tvary téhož slova příbuzná slova	3.		
rozlišuje ve slově část příponovou, předponovou.	přípony, předpony	3.		
odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	obojetné souhlásky vyjmenovaná slova	2.-3.		- opakování příbuzných slov
oslovuje spolužáky křestními jmény	křestní jména a příjmení, tykání a vykání	1.-3.	- etická výchova	
používá vhodných forem pozdravu, poděkování a omluvy	pozdrav, poděkování a omluva v různých komunikačních situacích	1.-3.		
dodržuje jednoduchá pravidla komunikace ve třídě	základní komunikační pravidla	1.-3.		
naslouchá partnerovi při komunikaci	role při komunikaci	1.-3.		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Komunikační a slohová výchova

čte s porozuměním jednoduché texty
rozumí pokynům přiměřené složitosti
dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
spojuje písmena a slabiky
převádí slova z mluvené do psané podoby
dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
opisuje a přepisuje krátké věty
Jazyková výchova
rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
tvoří slabiky
rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech
Literární výchova
pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Trivium				
Oblast		Obor		Ročník 4.-5.
Jazyk a jazyková komunikace		Český jazyk a literatura		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	uvědomělé plynulé čtení uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků tiché čtení s porozuměním práce s textem (posouzení pravdivosti, resp. nepravdivosti daného tvrzení, vyhledání odpovědi na zadanou otázku, vybrání vhodného nadpisu, vystihnoutí hlavní myšlenky, posouzení, zda určená informace vyplývá nebo nevyplývá z textu...)	4.-5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Evropa a svět nás zajímá – lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.	- hodnotit na konci 4. ročníku
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	orientace v textu klíčová slova v textu výtah důležitých nebo požadovaných informací z textu podstatné x nepodstatné informace pro význam (vyznění) daného textu	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.	
sestaví osnovu vyprávění a posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	vnímání podrobností ve sdělení a posuzování jejich významu v celku posouzení úplnosti x neúplnosti daného slohového útvaru	4.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.	
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	sestavení příběhu nebo sdělení z daných vět na základě časové nebo příčinné souvislosti	5.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.	- slohové útvary, přímá řeč
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	vystižení jádra sdělení a jeho reprodukce	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – cvičení schopností zapamatování.	- zařadit v obou ročnících

Trivium				
Oblast		Obor		Ročník 4.-5.
Jazyk a jazyková komunikace		Český jazyk a literatura		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
vede správně dialog	pravidla dialogu porovnávání názorů, tolerance řešení konfliktních situací	4.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální. Multikulturní výchova, lidské vztahy – tolerantní vztahy a rozvoj spolupráce.	
vede správně dialog	monolog, dialog změna dialogu na vzkaz	5.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální.	
vede správně telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	telefonování	4.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace – řeč zvuků a slov, dovednosti pro verbální sdělování.	
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	reklama a její účel výběr ukázek, které výrazně ovlivňují rozhodování člověka	4.	Mediální výchova, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě.	- příklady manipulativní reklamy
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	tvorba reklamy	5.	Mediální výchova, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě.	- příklady manipulativní reklamy
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	vyjadřování závislé na komunikační situaci	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální.	- zařadit v obou ročnících.

Trivium				
Oblast		Obor		Ročník 4.-5.
Jazyk a jazyková komunikace		Český jazyk a literatura		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	spisovná a nespisovná výslovnost	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly.	- v 5.ročníku důsledně řešit spisovnou stránku jazyka
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační Žánry	adresa, blahopřání, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, vyprávění	5.	Osobnostní a sociální výchova, kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity.	
na základě osnovy vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	práce s osnovou	5.	Osobnostní a sociální výchova, kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity.	- do daného textu zařadí zadané doplnění na vhodné místo
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma	4.		- slova podobného významu - vhodné nahrazení slov v textu
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	slovní druhy a jejich třídění podstatná jména (pád, číslo, rod, vzor) slovesa (osoba, číslo, způsob, čas) tvary slov	4.		- u zájmen nezapomenout na skloňování zájmena "já"
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	přídavná jména (měkká, tvrdá a přivlastňovací)	5.		- včetně procvičování "pražský"/"pražští"
rozlišuje ve slově kořen, předponovou a příponovou část a koncovku	koncovky ohebných slov skupiny bě/bje, vě/vje a pě zdvojené souhlásky	4.		- "okna se otvírala"
rozlišuje ve slově kořen, předponovou a příponovou část a koncovku	předpona s, z a vz	5.		
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	spisovné a nespisovné tvary slov	5.		nahrazení nespisovných tvarů spisovnými

Trivium				
Oblast		Obor		Ročník 4.-5.
Jazyk a jazyková komunikace		Český jazyk a literatura		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
vyhledává základní skladební dvojici	základní větné členy – podmět a přísudek (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný) příděstí minulé	4.-5.		
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	stavba věty věta jednoduchá, souvětí	4.		
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	spojovací výrazy	4.		- nahrazení spojovacího výrazu ve větě se zachováním původního smyslu
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí	5.		- s důrazem na správné užití spojek
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná	4.		
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	zážitkové čtení	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě.	
volně reprodukuje text podle svých schopností	volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu tvorba vlastního textu dramatizace vlastní výtvarný doprovod referát	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity.	- hodnocení projevu spolužáka
tvoří vlastní literární text na dané téma	tvořivé činnosti s literárním textem	5.	Osobnostní a sociální výchova, kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity.	
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	druhy a žánry dětské literatury literatura umělecká a věcná literatura v proměnách času lidová slovesnost	4.-5.		- poezie, próza, pověst, bajka, pohádka, komiks, naučný text, návod k použití

Trivium				
Oblast		Obor		Ročník 4.-5.
Jazyk a jazyková komunikace		Český jazyk a literatura		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	literární pojmy	4.-5.		- rým, verš, sloka, divadelní hra
označuje základ věty v neúplné základní skladební dvojici	neúplná základní skladební dvojice	5.		
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	shoda přísudku s podmětem	5.		- Čárky ve větě (oslovení, několikanásobný větný člen)
reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace	postoj těla, mimika, gesta, oční kontakt, podání ruky	4.-5.		- hodnocení výstupů etické výchovy se může začlenit do úvodu na vysvědčení
eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace	slovník komunikace	4.-5.		
vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích	komunikace o někom jiném	4.-5.		
zvládá položit vhodnou otázku	vhodné formulování otázky	4.-5.		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Komunikační a slohová výchova
vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
opisuje a přepisuje jednoduché texty
píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
ovládá hůlkové písmo
tvoří otázky a odpovídá na ně
Jazyková výchova

pozná podstatná jména a slovesa
dodrží pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
určuje samohlásky a souhlásky
seřadí slova podle abecedy
správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky
Literární výchova
dramatizuje jednoduchý příběh
vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
rozlišuje prózu a verše
rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Trivium		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	
Očekávané výstupy	Učivo – 6.-9.	Nezávazné poznámky
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)	zvuková podoba jazyka
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov	slovní zásoba a tvoření slov
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	lexikální, morfologická a syntaktická podoba jazyka	pravopis
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov	tvarosloví
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	jazyk pro komunikační účely	komunikace
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu	skladba
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	pravidla pravopisu	pravopis
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)	obecné poučení o jazyce
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové	čtení

Trivium		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	
Očekávané výstupy	Učivo – 6.-9.	Nezávazné poznámky
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	praktické naslouchání – výchova k empatii, podnět k jednání věcné naslouchání – soustředěné, aktivní zážitkové naslouchání	naslouchání
rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	kritické naslouchání – objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové	
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální	mluvený projev
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	charakteristika literárních postav, subjektivně zabarvený popis (líčení), výklad, výtah, úvaha, písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní	
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	základní mluvené žánry podle komunikační situace	
zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	zásady dorozumívání (komunikační normy)	
využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	komunikační žánry: připravený i nepřípravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse	
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	vypravování – osnova, jazykové prostředky typické pro vypravování (přímá, nepřímá řeč, užívání spisovných, hovorových, v přímé řeči obecně českých tvarů, volba sloves, vyjádření dějového napětí)	

Trivium		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	
Očekávané výstupy	Učivo – 6.-9.	Nezávazné poznámky
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)	písemný projev
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Interpretuje vybrané celky – pověsti a mýty, lidová slovesnost, pořekadlo, přísloví, přirovnání, pranostika, mýtus, povídka román děj dobrodružná próza.	
u některých textů dokáže říct, jaké byl autorův záměr; porovná různé texty, najde, v čem se shodují a v čem liší; rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	
u některých textů dokáže říct, jaké byl autorův záměr (chtěl rozesmát, dojmout, donutit přemýšlet atd.); formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo; sestaví krátký projev na určité téma; vypravuje krátký příběh/provede popis	formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	tvořivé činnosti s literárním textem

rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty		literární druhy a žánry
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	poezie, próza, drama, Žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé	
rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty		

uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)	
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	způsoby interpretace literárních a jiných děl	
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	práce s dostupnými zdroji	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

JAZYKOVÁ VÝCHOVA
orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
rozezná větu jednoduchou od souvětí
správně píše slova s předponami a předložkami
ovládá pravopis vyjmenovaných slov
zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
LITERÁRNÍ VÝCHOVA
orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
rozezná základní literární druhy a žánry

dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury – má pozitivní vztah k literatuře

6.1.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika vyučovaného předmětu

Cílem výuky Matematiky je naplňování očekávaných výstupů tematických okruhů Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru a Nestandardní aplikační úlohy a problémy. V rámci těchto okruhů jsou žáci vedeni k rozvoji a využití logického úsudku, k hledání souvislostí i k rozvoji prostorové představivosti. Vzdělávání je založeno především na aktivních činnostech tak, aby žáci byli schopni aplikovat získané znalosti a dovednosti v reálných situacích praktického života. Důraz je kladen na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům, čímž se umožňuje získávat matematickou gramotnost.

Metody výuky

Výchozí metodou pro výuku matematiky je metoda prof. Milana Hejného. Výuka je tedy založena hlavně na práci s didaktickým materiálem, pomůckami a s pracovními sešity tak, aby postupně umožňovala žákům postupné pochopení podstaty jevů před přechodem do abstraktního myšlení. Matematiku aplikujeme na běžné životní situace a využíváme ji při projektovém vyučování, ale i v jiných předmětech.

Výuka rozvíjí kreativitu, pracuje s chybou, žáci hledají více řešení, učí se logicky přemýšlet, díky problémovým úkolům.

Organizační vyčlenění předmětu

Výuka vychází z individuálních ročníkových plánů každého žáka, žáci samostatně nebo ve skupinách pracují s učebnicí, pracovním sešitem a jinými pomůckami.

Výchovné a vzdělávací strategie

Všechny zásadní postupy, které povedou v daném předmětu k utváření klíčových kompetencí žáků:

- kompetence k učení
 - motivujeme žáky k práci s různými číselnými a geometrickými pojmy, vztahy i aplikacemi a vedeme je k poznání významu matematiky v učení i v životě.
 - Častým prováděním náčrtů posilujeme u žáků zručnost při grafickém vyjadřování.
 - nabízíme příležitosti k tomu, aby žáci řešili úlohy s využitím matematiky v oblastech jejich zájmů, posuzovali získaná data, výsledky prezentovali a výsledcích diskutovali.
 - umožňujeme žákům vyhledávat v tištěných i elektronických textech číselné informace, zpracovávat je a sdílet s ostatním
- kompetence k řešení problémů
 - zadáváním vhodných problémových úloh a příkladů z běžného života motivujeme žáky k využití matematických poznatků a dovedností v praxi (analýzy, abstrakce, odhad výsledku, ověření správnosti výsledku atd.) a k návrhům praktických a reálných řešení
 - nabízíme dostatek příležitostí k tomu, aby žáci získali zkušenosti s využitím digitálních pomůcek při řešení matematických úloh i problémů a mohli s porozuměním volit efektivní postupy řešení úloh i ověřování výsledků
- kompetence občanské
 - poznávání historického dědictví a osobností spojených s matematickými objevy
 - doporučujeme žákům postupy a zdroje pro získání zajímavých dat ze školního prostředí a z různých oblastí každodenního života, která jsou vhodná k řešení matematickými postupy.
 - propojujeme matematiku s různými obory lidské činnosti (průmysl, obchod, zdraví, sport, kultura, finance atd.), tím žáky motivujeme k zamyšlení nad věrohodností informací.
- kompetence sociální a personální

- vedeme Žáky při skupinové práci k organizaci, dělení rolí, řízení a kontrole práce podle jejich matematických i digitálních znalostí a dovedností, vedeme je ke spolupráci, vzájemné toleranci, rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti, k sebekontrolě i vzájemné kontrole, k systematičnosti, vytrvalosti, přesnosti
- vytváříme vhodné příležitosti k aktivní diskuzi mezi Žáky o matematických problémech a jejich řešení
- vedeme Žáky sebepoznávání
- kompetence pracovní
 - vedeme Žáky k dodržování pracovních postupů při pokusech a experimentech
 - vhodnou volbou matematických úkolů různé obtížnosti vedeme Žáky k efektivnímu naplánování a řešení úkolů.
 - zařazováním vhodných situací ve výuce umožňujeme Žákům časté používání pomůcek (kalkulátoru, digitálních technologií, rýsovacích potřeb atd.) a vedeme je k efektivnímu a šetrnému zacházení s nimi.
- kompetence digitální
 - umožňujeme Žákům využití digitálních zařízení, učíme je volit správné postupy při práci s daty, informacemi a digitálním obsahem, učitel seznamuje Žáka s možnostmi digitálních technologií
 - umožňujeme Žákům v matematické práci s digitálními technologiemi ve vazbě na řešení číselných, geometrických a jiných úloh.
 - při práci s informačními zdroji vedeme Žáky k ověřování dat, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti atd.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Trivium				
Oblast		Obor		Ročník 1.-3.
Matematika a její aplikace		Matematika a její aplikace		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
čte a zapisuje přirozená čísla do 10	čtení a zápis čísel do 10	1.		
porovnává přirozená čísla do 10, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	porovnávání množství a jejich číselných vyjádření v oboru 0-10 značky $<$, $>$, $=$	1.		- podle obrázků rozhodovat o vztahu více – méně, delší – kratší
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	číselná osa zobrazování čísla na číselné ose v oboru 0-20 číselná řada pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi	1.		- řazení očíslovaných předmětů - doplňování chybějících čísel v řadě
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a nachází v realitě jejich reprezentaci	čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh	1.		- skládání obrázců z geometrických tvarů - stavění staveb ze stavebnice - znázornění prvků geometrickými tvary - kreslení na čtverečkovém papíru
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa	koule, krychle třídění předmětů podle tvaru	1.		
počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	počítání předmětů vytváření skupin předmětů o daném počtu	1.-2.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – rozvoj pozornosti a soustředění	- stolní hry s kostkou
provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	sčítání a odčítání v oboru 0-20 s přechodem přes desítku	1.-2.		
používá přirozená čísla k modelování reálných situací	vyjadřování počtu a pořadí číslem	1.-3.		
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řešení a tvorba slovních úloh o běžných situacích, které Žáci znají	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – řešení problémů.	
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	určování času základní jednotky času a jejich převody	1.-3.		- kalendář, dny, hodiny, minuty, sekundy

Trivium				
Oblast		Obor		Ročník 1.-3.
Matematika a její aplikace		Matematika a její aplikace		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	závislosti a jejich vlastnosti	1.-3.		- modelování nákupů (kytice s 1, 2, 3 květy, se stuhou, bez stuh)
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	práce s údaji tabulky diagramy grafy	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium.	- shromažďování, třídění - vyhodnocování dat - získávání údajů z tabulek - čtení jízdních řádů, - obrázkové diagramy - práce s jednotlivými prostředími dle metody Hejný a kol.
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	poznávání a modelování jednoduchých souměrných útvarů v rovině	1.-3.		- překládání papíru
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	písemné sčítání a odčítání bez přechodu i s přechodem přes desítku v oboru 0-100	2.		
čte a zapisuje přirozená čísla do 100	čtení a zápis čísel do 100	2.		- modelování zapsaného čísla (dřívka, desetikoruna, koruna)
porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	porovnávání množství a jejich číselných vyjádření v oboru 0-100 desítky a jednotky ve dvojčíslném čísle porovnávání čísel a zápis výsledku porovnání	2.		- pokračování v číselné řadě s přechodem desítek - odhady množství určení čísla o n většího (menšího) než je dané číslo
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.	zobrazování čísla na číselné ose v oboru 0–100 číselná řada	2.		
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	sčítání a odčítání desítek sčítání a odčítání dvojčíslného a jednociferného čísla násobilka 2, 5 a 4 násobení 10	2.		

Trivium				
Oblast		Obor		Ročník 1.-3.
Matematika a její aplikace		Matematika a její aplikace		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a nachází v realitě jejich reprezentaci	úsečka, lomená čára, křivá čára čtyřúhelník, pětiúhelník, obdélník, nácvič kreslení a rýsování úseček	2.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – pozornosti a soustředění.	- stavby z krychlí podle obrázku kreslení podle pravítka - skládání útvarů z trojúhelníků a obdélníků
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa	válec, kvádr	2.		
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání	principy asociativnosti a komutativnosti sčítání a odčítání	2.-3.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium.	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	porovnávání velikosti útvarů odhadování délky a měření úseček jednotky délky a jejich převody	2.-3.		
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	písemné sčítání a odčítání bez přechodu i s přechodem přes desítku v oboru 0-1000	3.		
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhlování na sta a desítky zaokrouhlování pro odhady a výsledky	3.		
čte a zapisuje přirozená čísla do 1 000	čtení a zápis čísel do 1000	3.		
porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	porovnávání množství a jejich číselných vyjádření v oboru 0-1000	3.		
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	zobrazování čísla na číselné ose v oboru 0-1000	3.		
provádí zpaměti sčítání a odčítání dvojciferných čísel	sčítání a odčítání dvojciferných čísel	3.		

Trivium				
Oblast		Obor		Ročník 1.-3.
Matematika a její aplikace		Matematika a její aplikace		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
provádí z paměti násobení a dělení v oboru malé násobilky	násobení a dělení v oboru malé násobilky	3.		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a nachází v realitě jejich reprezentaci	kružnice dělení geometrického útvaru na části bod, přímka, polopřímka, úsečka rýsování úseček dané délky	3.		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa a nachází je ve svém okolí.	krychle, kvádr, válec, jehlan, kužel vrchol, stěna, hrana – počty na tělese	3.		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Číslo a početní operace
porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
čte, píše a používá číslíčky v oboru do 20, numerace do 100
zná matematické operátory + , - , = , < , > a umí je zapsat
sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
umí rozklad čísel v oboru do 20
Závislosti, vztahy a práce s daty
modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
Geometrie v rovině a v prostoru
pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují

Trivium				
Oblast		Obor		Ročník 4.-5.
Matematika a její aplikace		Matematika a její aplikace		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	dělení se zbytkem sčítání a odčítání v oboru 0-1 000 000 násobení dvojčiferným a trojčiferným číslem dělení jednociferným číslem	4.		odhad výsledku a kontrola písemného výpočtu kontrola opakováním výpočtu, záměnou sčítanců, obrácením výkonu
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhlování na tisíce, sta a desítky zaokrouhlování pro odhady a kontrolu výsledku rozvinutý zápis čísel v desítkové soustavě	4.		znalost číselných řádů
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	rýsování obdélníku, čtverce, rýsování kružnice průměr a poloměr	4.		
sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	grafické sčítání a odčítání úseček sčítání částí lomené čáry obvod mnohoúhelníku	4.		důležitá dovednost pro přenášení úhlů, poměr podobnosti na 2. stupni
sestrojí kolmice	kolmice a průsečík kolmic	4.		
vyhledává, sbírá a třídí data	vyhledávání, sběr a třídění dat	4.		stanovení kritéria pro třídění vyhodnocování údajů
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	obsahy a jednotky obsahu	4.		

Trivium				
Oblast		Obor		Ročník 4.-5.
Matematika a její aplikace		Matematika a její aplikace		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	osová souměrnost osově souměrné útvary	4.		překládání papíru vodní hladina
porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.	celá čísla, celá záporná čísla a jejich znázornění	4.		
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	slovní úlohy řešené jednou a dvěma početními operacemi	4.-5.		metody řešení: - úsudek, pokus, tabulka, reálné nebo matematické modelování, nalezení vhodného textu k matematickému zápisu, logický zápis výsledku využitím zaokrouhlení
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	řešení nestandardních slovních úloh Číselné a obrázkové řady magické čtverce prostorová představivost	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – řešení problémů.	- úlohy s antisignálem, odhady výsledků a jejich reálnost
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání	principy asociativnosti a komutativnosti sčítání a násobení pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel (sčítání, odčítání, násobení, dělení) význam a užití závorek výhody sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, rozvoj schopností poznávání – dovednosti pro učení a studium.	- výstup je naplňován v obou ročnících gradovanou obtížností

Trivium				
Oblast		Obor		Ročník 4.-5.
Matematika a její aplikace		Matematika a její aplikace		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku rýsování pomocí kružnic	5.		
sestrojí rovnoběžky	rovnoběžky a jejich sestrojení	5.		
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Části celku, zápis zlomku	5.		
porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se shodným jmenovatelem	5.		
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	čtení a sestavování tabulek a diagramů	5.		- ceníky, obrázkové diagramy, práce s jízdními řády, výsledkovými tabulkami ...
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	dělení dvojciferným dělitelem	5.		
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhlování na miliony, tisíce, sta a desítky zaokrouhlování pro odhady a kontrolu výsledku	5.		- využití ve slovních úlohách
přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	desetinná čísla v řádu desetin a setin	5.		
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary podle zápisu konstrukce	konstrukce podle zápisu včetně jeho vytvoření	5.		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Číslo a početní operace

čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
tvorí a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy
rozeznává sudá a lichá čísla
používá kalkulaátor
Závislosti, vztahy a práce s daty
vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
orientuje se a čte v jednoduché tabulce
určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi
Geometrie v rovině a v prostoru
znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
měří a porovnává délku úsečky
vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
sestrojí rovnoběžky a kolmice
určí osu souměrnosti překládáním papíru
pozná základní tělesa
Nestandardní aplikační úlohy a problémy
řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Trivium		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	
Očekávané výstupy	Učivo 6.-9. ročník	Nezávazné poznámky
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa, mocniny a odmocniny – druhá mocnina a odmocnina	Číslo a proměnná
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor		
modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti	
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek	
řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	poměr – měřítko, úměra, trojčlenka	
řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	procenta – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování	
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	výrazy – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny	
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	rovnice – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	
analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	praktické matematické problémy	
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti	Závislosti, vztahy a práce s daty
porovnává soubory dat	četnost znaku, aritmetický průměr	
určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	přímá a nepřímá úměrnost	
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky	

Trivium		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	
Očekávané výstupy	Učivo 6.-9. ročník	Nezávazné poznámky
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce	
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině	Geometrie v rovině a v prostoru
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary		
určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	typy úhlů, shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků), druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost	Metrické vlastnosti v rovině
odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů		
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh		
načrtne a sestrojí rovinné útvary		
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Pythagorova věta	
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost	Konstrukční úlohy
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol	Prostorové útvary
odhaduje a vypočítá objem a povrch těles		
načrtne a sestrojí síť základních těles		
načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině		
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu		
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Číselné a logické řady	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Číselné a obrázkové analogie, logické a netradiční geometrické úlohy	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Číslo a početní operace
písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)
čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
používá měřítko mapy a plánu
řeší jednoduché úlohy na procenta – zvládá orientaci na číselné ose
Závislosti, vztahy a práce s daty
vyhledává a třídí data
porovnává data
vypracuje jednoduchou tabulku – užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu – zvládá početní úkony s penězi
Geometrie v rovině a v prostoru
vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
provádí jednoduché konstrukce
rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti
vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
sestrojí síť základních těles
načrtne základní tělesa
zobrazuje jednoduchá tělesa – odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky – umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami – používá technické písmo – čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům
Nestandardní aplikační úlohy a řešení problému
samostatně řeší praktické úlohy
hledá různá řešení předložených situací
aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí – využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět English představuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Cizí jazyk* ze vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*. Cílem vyučovacího předmětu je vytvoření a rozvoj nástroje pro komunikaci v nejužívanějším světovém jazyce. Dovednost používat anglický jazyk chápeme jako prostředek k získávání informací o světě (krásná i odborná literatura, internet), studiu, navazování kontaktů a vytváření mezilidských vztahů. Schopnost dorozumět se anglicky zároveň chápeme jako cestu k rozvoji osobní svobody člověka (nezávislost na českých informačních zdrojích).

Protože se naše škola profiluje jako česko-anglická, z disponibilní dotace hodin (10 hodin) jsme vytvořili vzdělávací obsah předmětu od 1. ročníku s přihlédnutím k tomu, aby byly naplněny všechny očekávané výstupy dle RVP ZV v předmětu samotném i při realizaci integrovaných průřezových témat.

Předmět English je zaměřen na osvojení základů komunikace v angličtině, s důrazem na jeho konverzační mluvenou podobu a postupně na osvojení základů psané formy cizího jazyka. Výuka gramatiky se neučí samostatně, nýbrž jako přirozená součást jazyka. Intenzita a způsob výuky vede k jeho přirozenému užívání žáky.

Organizační vyčlenění předmětu pro 1. stupeň:

Výuka většinou probíhá ve třídě, v blízkém okolí školy, popřípadě v terénu či ve spolupráci s jinými organizacemi, pokud si to žádá téma výuky. Výuka pravidelně probíhá na školních výletech a mimoškolních akcích pořádaných v anglickém jazyce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Všechny zásadní postupy, které povedou v daném předmětu k utváření klíčových kompetencí žáků:

- kompetence k učení
 - nabízíme žákům vhodné a efektivní způsoby osvojování cizího jazyka
 - vedeme postupně žáky k samostatnému výběru a využívání vhodných způsobů efektivního učení cizím jazykům
 - nabízíme žákům různé cizojazyčné texty (zdroje), jejichž prostřednictvím si osvojují a upevňují cizí jazyk
 - učíme žáky poznat důležitost komunikace v anglickém jazyce pro další studium i praktický život, propojovat poznatky z probíraných témat s jazykovými jevy a samostatně pozorovat, porovnat získané výsledky a vyvodit závěry
- kompetence k řešení problémů
 - nabízíme žákům vyhledávání a porovnávání relevantních informací, aplikace osvojených vědomostí v praxi a rozvoj kritické myšlení
 - klademe žákům vhodné otázky a předkládáme problémy k řešení, na které odpovídají (které řeší) v cizím jazyce
- kompetence komunikativní
 - učíme žáky k opisnému vyjadřování, používání komunikačních technologií, používání auditivních pomůcek, navozování konverzačních situací, rozeznávání určujících informací (focusing), poslechu
 - vedeme žáky k souvislému projevu v cizím jazyce a k jeho uplatnění v běžných životních situacích (ústní i písemný projev)
 - vytváříme dostatek situací pro vzájemnou komunikaci v cizím jazyce
- kompetence sociální a personální
 - vedeme žáky ke skupinové spolupráci, zohledňování kulturních odlišností, respektování jiných způsobů sociální interakce, k nácviku aktivního navazování kontaktů a rozeznávání a osvojování si sociálních rolí
 - vedeme žáky ke spolupráci a vzájemnému hodnocení cizojazyčných úkolů
 - podněcujeme žáky k jednoduché argumentaci v cizím jazyce

- hodnotíme Žáky tak, aby vnímali svůj pokrok při zvládnání cizího jazyka
- kompetence občanské
 - vedeme Žáky ke spolupráci a vzájemnému hodnocení cizojazyčných úkolů
 - podněcujeme Žáky k jednoduché argumentaci v cizím jazyce
 - hodnotíme Žáky tak, aby vnímali svůj pokrok při zvládnání cizího jazyka
- kompetence pracovní
 - vedeme Žáky k záznamům, k prezentaci vlastní práce, k systematickosti práce, k ověřování si výsledků práce
 - zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu Žáků
- kompetence digitální
 - učíme Žáky ovládat digitální zařízení a využívá jich, volí správné postupy při práci s daty, informacemi a digitálním obsahem, učitel seznamuje Žáka s možnostmi digitálních technologií
 - umožňujeme Žákům práci s cizojazyčným textem a doporučujeme vhodné digitální zdroje pro cizojazyčnou výuku
 - umožňujeme Žákům vytváření a upravování digitálního obsahu, na základě využití digitálních technologií, Žák zlepšuje a zjednodušuje své pracovní postupy, učitel zadává úkoly např. ve formě prezentací
 - učíme Žáky kriticky zhodnotit přínosy i rizika využívání digitálních technologií, dbáme na předcházení situacím, které mohou ohrozit bezpečnost zařízení i dat a situacím s negativním dopadem duševní či tělesné zdraví jeho či ostatních, učitel seznamuje Žáka se všemi riziky, která vyplývají z využívání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 1. stupeň

English				
Oblast		Obor		Ročník 1.-3.
Jazyk a jazyková komunikace		Cizí jazyk		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	reakce na základní pokyny učitele, které jsou vyslovovány pomalu a zřetelně, porozumění krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností, řízení se krátkými a jednoduchými verbálními pokyny učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	1.-3.	Multikulturní výchova, multikulturalita – komunikace s lidmi z jiných zemí.	- základní fráze a pokyny
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	rozpoznání známá slova a slovní spojení (předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné údaje) v pomalém zřetelném poslechu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	1.-3.	Multikulturní výchova, lidské vztahy – integrace jedince v rodinných vztazích.	- rodina, základní Číslovky do 20, osobní údaje, škola, zvířata, tradice a svátky bydlení, oblečení, lidské tělo, zdraví, příroda, barvy, hračky, přídavná jména, jídlo, sport
rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	rozpoznání známých slov v jednoduchém textu, pochopení obsahu sdělení s pomocí vizuální opory	1.-3.		- popis obrázku, přídavná jména, barvy, předložky
rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	porozumění významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, zejména má-li k dispozici vizuální oporu (vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak...)	1.-3.		- písnička - básnička

English				
Oblast		Obor		Ročník 1.-3.
Jazyk a jazyková komunikace		Cizí jazyk		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	rozlišování psané a mluvené podoby jazyka (vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak...)	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, komunikace – dovednosti pro verbální sdělování.	- sloveso být, mít, moci, vyjádření libosti, nelibosti, dovednosti, osobní zájmena
píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	psaní jednoduchých slovních spojení a vět, ve kterých uvede svůj věk, kde bydlí, co dělá, co má a nemá, co má a nemá rád	1.-3.		
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	porozumění smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně rozpoznávání známých slov a slovních spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	1.-3.		
rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	slovní zásoba a jazykové prostředky související s probíranými tématy rozpoznávání známých slov a slovních spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	1.-3.	Mediální výchova	- sloveso být, mít, moci, přítomný čas prostý a průběhový, přivlastňovací a ukazovací zájmena, množné číslo podstatných jmen
rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	slovní zásoba a jazykové prostředky související s probíranými tématy porozumění tématu krátkého a jednoduchého poslechového textu, má-li k dispozici vizuální nebo audio oporu	1.-3.		- poslech jednoduché konverzace související s probíranými tématy

English				
Oblast		Obor		Ročník 1.-3.
Jazyk a jazyková komunikace		Cizí jazyk		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zapojí se do jednoduchých rozhovorů	sestavování jednoduchých rozhovorů se spolužáky na zadané téma vhodná reakce při vedení rozhovoru otázky při nepochopení základní zdvořilostní obraty v pomalu vedených krátkých rozhovorech	1.-3.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, objevujeme Evropu a svět – státní symboly anglicky mluvících zemí.	- témata dle použité učebnice a průřezová témata (mediální výchova)
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny školy, volného času a dalších osvojovaných témat	prezentace sebe, své rodiny, přátel a spolužáků, volnočasových aktivit a dalších témat představení se, sdělení svého věku, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má/nemá rád, za použití jednoduchých slovních spojení a vět popis skutečnosti se kterými se běžně setkává (předměty, zvířata, činnosti ...), za použití slovních spojení a vět	1.-3.	Výchova k občanství Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, komunikace – omluva, pozdrav, prosba.	- přítomný čas prostý a průběhový
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	tvorba otázek a odpovědí v jednoduché konverzaci, která se týká rodiny, přátel a spolužáků, volnočasových aktivit a dalších témat reakce pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (sdělí věk, jméno, kde bydlí, jaké má zájmy ...)	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, komunikace – omluva, pozdrav, prosba.	- přítomný čas prostý a průběhový

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Řečové dovednosti
je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
Poslech s porozuměním
rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
Mluvení
pozdraví a poděkuje
sdělí své jméno a věk
vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

English				
Oblast		Obor		Ročník 4.-5.
Jazyk a jazyková komunikace		Cizí jazyk		
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	vyhledávání konkrétních informací (o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo jiných osvojovaných tématech) v krátkém jednoduchém textu	4.-5.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	- čtení s porozuměním, kritické čtení
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	rozpoznávání známých slov a slovních spojení (předměty, osoby, zvířata, činnosti, číselné či časové údaje) v krátkém textu s tématem z běžného života porozumění významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k osvojovaným tématům z běžného života, má-li vizuální oporu (vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak nebo obrázek, vykoná činnost...)	4.-5.	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí	- poslech jednoduché konverzace související s probíranými tématy

English				
Oblast		Obor		Ročník 4.-5.
Jazyk a jazyková komunikace		Cizí jazyk		
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	psaní jednoduchých slovních spojení, jednoduchých vět či krátkých jednoduchých textů o sobě, své rodině, události a činnosti z jeho života (dopis, email) slova, slovní spojení, krátké věty, s jejichž použitím sestaví pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace nebo se na ně zeptá (např. jak se má, co dělá, vlastní a umí, zda souhlasí či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrátů (pozdrav, oslovení, rozloučení, poděkování)	4.-5.		- přídavná a podstatná jména, antonyma, synonyma, stavba věty, pořadí větných členů ve větě, jednoduchá souvětí
vyplní osobní údaje do formuláře	doplňování informací číselné i nečíselné povahy (např. číslice, slova, slovní spojení), které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností které běžně vykonává	4.-5.	Výchova k občanství, OSV - jsme Evropané	- práce s osobními údaji

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Čtení s porozuměním
rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
Psaní
rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň

English		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Jazyk a jazyková komunikace	Cizí jazyk	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Nezávazné poznámky
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	poslech a porozumění cizojazyčným textům	- poslech s porozuměním
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby	- zvuková a grafická podoba jazyka
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem	- slovní zásoba
mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech		
vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí	- tematické okruhy
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech		- čtení s porozuměním
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace		
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři		- psaní
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	- mluvnice
reaguje na jednoduché písemné sdělení		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Poslech s porozuměním
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
Mluvení
odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

Čtení s porozuměním
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
Psaní
reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

6.3 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT FRANCOUZŠTINA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Francouzština představuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Další cizí jazyk* ze vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*. Cílem vyučovacího předmětu je vytvoření a rozvoj nástroje pro komunikaci v dalším v Evropě významném cizím jazyce. Dovednost osvojit si další cizí jazyk chápeme jako prostředek pro získávání informací o světě i v jiném, než mateřském jazyce a jazyce moderních technologií. Další cizí jazyk jako je francouzština pomáhá k navazování kontaktů a vytváření mezilidských vztahů. Schopnost dorozumět se i v jiném než českém a anglickém jazyce zároveň chápeme jako cestu k rozvoji osobní svobody člověka (nezávislost na globálně rozšířených zdrojích).

Naše škola je školou s rozšířenou výukou jazyků a na osvojení cizích jazyků klademe důraz. Předmět Francouzština je proto našim žákům nabízen na prvním stupni formou nepovinného předmětu, na nějž při přechodu na druhý stupeň volně navazuje povinný předmět stejného názvu.

Předmět Francouzština je zaměřen na osvojení základů komunikace ve francouzském jazyce, s důrazem na jeho konverzační mluvenou podobu a postupně na osvojení základů psané formy dalšího cizího jazyka. Výuka mluvnice se neučí samostatně, nýbrž jako přirozená součást jazyka. Intenzita a způsob výuky vede k jeho přirozenému užívání žáky v běžné konverzaci.

Organizační vyčlenění předmětu pro 2. stupeň:

Výuka většinou probíhá ve třídě, v blízkém okolí školy, popřípadě v terénu či ve spolupráci s jinými organizacemi, pokud si to žádá téma výuky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Všechny zásadní postupy, které povedou v daném předmětu k utváření klíčových kompetencí žáků:

- kompetence k učení
 - vedeme žáky k používání dvojazyčného a výkladového slovníku
 - vedeme žáky k identifikaci klíčových slov v textu a k používání symbolů v procesu čtení
 - uplatňujeme se žáky kritické myšlení
 - požadujeme vedení vlastních záznamů
- kompetence k řešení problémů
 - zadáváme úkoly, které vedou žáky k vyhledávání a porovnávání relevantních informací a aplikaci osvojených vědomostí v praxi
 - vedeme žáky k řešení praktických situací spojených s užitím cizího jazyka
- kompetence komunikativní
 - umožňujeme žákům opisné vyjadřování
 - používáme základní komunikační postupy a používáme auditivní pomůcky
 - navozujeme konverzační a poslechové situace
 - vedeme žáky k rozeznávání určujících informací
- kompetence sociální a personální
 - využíváme skupinovou spolupráci žáků
 - zohledňujeme a respektujeme kulturní a sociální odlišnosti

- vedeme Žáky k nácviku aktivního navazování kontaktů v a zvládnání komunikace v různých sociálních rolích
- kompetence občanské
 - vštěpujeme Žákům základní pravidla a společenské normy i odlišnosti platné pro jiné země
 - rozvíjíme vzájemnou empatii
- kompetence pracovní
 - požadujeme vedení záznamů
 - vytváříme prostor pro prezentaci vlastní práce
 - dbáme na systematičnost práce
 - umožňujeme individuální i společné ověřování výsledků práce
- kompetence digitální
 - vedeme Žáky k ovládnutí digitálních zařízení a jejich využívání, k volbě správných postupů při práci s daty, informacemi a digitálním obsahem, seznamujeme Žáky s možnostmi digitálních technologií
 - učíme Žáky upravovat digitální obsah a na základě využití digitálních technologií zlepšovat a zjednodušovat pracovní postupy, zadáváme Žákům úkoly např. ve formě prezentací
 - vedeme Žáky ke kritickému hodnotí přínosů i rizik využívání digitálních technologií, dbáme na předcházení situacím, které mohou ohrozit bezpečnost zařízení i dat a situacím s negativním dopadem duševní či tělesné zdraví Žáků, seznamujeme Žáky se všemi riziky, která vyplývají z využívání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Francouzština		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Jazyk a jazyková komunikace	Další cizí jazyk – francouzština	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Nezávazné poznámky
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky,	- poslech s porozuměním
rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	- mluvení
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat		
zapojí se do jednoduchých rozhovorů		
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí	- tematické okruhy
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	čtení jednoduchých textů	- čtení s porozuměním
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	- komunikace
rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci		
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	psaní jednoduchých textů	- psaní
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	- mluvnice

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Poslech s porozuměním
je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele
Mluvení
pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
sdělí své jméno a věk
Čtení s porozuměním
rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
Psaní
reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

6.4 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT ITALSKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět italský jazyk představuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Další cizí jazyk* ze vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*. Cílem vyučovacího předmětu je vytvoření a rozvoj nástroje pro komunikaci v dalším v Evropě významném cizím jazyce. Dovednost osvojit si další cizí jazyk chápeme jako prostředek pro získávání informací o světě i v jiném, než mateřském jazyce a jazyce moderních technologií. Další cizí jazyk jako je italský jazyk pomáhá k navazování kontaktů a vytváření mezilidských vztahů. Schopnost dorozumět se i v jiném než českém a anglickém jazyce zároveň chápeme jako cestu k rozvoji osobní svobody člověka (nezávislost na globálně rozšířených zdrojích).

Naše škola je školou s rozšířenou výukou jazyků a na osvojení cizích jazyků klademe důraz. Předmět Italský jazyk je proto našim žákům nabízen na prvním stupni formou nepovinného předmětu, na nějž při přechodu na druhý stupeň volně navazuje povinný předmět stejného názvu.

Předmět Italský jazyk je zaměřen na osvojení základů komunikace v italském jazyce, s důrazem na jeho konverzační mluvenou podobu a postupně na osvojení základů psané formy dalšího cizího jazyka. Výuka mluvnice se neučí samostatně, nýbrž jako přirozená součást jazyka. Intenzita a způsob výuky vede k jeho přirozenému užívání žáky v běžné konverzaci.

Organizační vyčlenění předmětu pro 2. stupeň:

Výuka většinou probíhá ve třídě, v blízkém okolí školy, popřípadě v terénu či ve spolupráci s jinými organizacemi, pokud si to žádá téma výuky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Všechny zásadní postupy, které povedou v daném předmětu k utváření klíčových kompetencí žáků:

- kompetence k učení
 - vedeme žáky k používání dvojjazyčného a výkladového slovníku
 - vedeme žáky k identifikaci klíčových slov v textu a k používání symbolů v procesu čtení
 - uplatňujeme se žáky kritické myšlení
 - požadujeme vedení vlastních záznamů
- kompetence k řešení problémů
 - zadáváme úkoly, které vedou žáky k vyhledávání a porovnávání relevantních informací a aplikaci osvojených vědomostí v praxi
 - vedeme žáky k řešení praktických situací spojených s užitím cizího jazyka
- kompetence komunikativní
 - umožňujeme žákům opisné vyjadřování
 - používáme základní komunikační postupy a používáme auditivní pomůcky
 - navozujeme konverzační a poslechové situace
 - vedeme žáky k rozeznávání určujících informací
- kompetence sociální a personální
 - využíváme skupinovou spolupráci žáků
 - zohledňujeme a respektujeme kulturní a sociální odlišnosti

- vedeme žáky k nácviku aktivního navazování kontaktů v a zvládnutí komunikace v různých sociálních rolích
- kompetence občanské
 - všteňujeme žákům základní pravidla a společenské normy i odlišnosti platné pro jiné země
 - rozvíjíme vzájemnou empatii
- kompetence pracovní
 - požadujeme vedení záznamů
 - vytváříme prostor pro prezentaci vlastní práce
 - dbáme na systematičnost práce
 - umožňujeme individuální i společné ověřování výsledků práce
- kompetence digitální
 - vedeme žáky k ovládnutí digitálních zařízení a jejich využívání, k volbě správných postupů při práci s daty, informacemi a digitálním obsahem, seznamujeme žáky s možnostmi digitálních technologií
 - učíme žáky upravovat digitální obsah a na základě využití digitálních technologií zlepšovat a zjednodušovat pracovní postupy, zadáváme žákům úkoly např. ve formě prezentací
 - vedeme žáky ke kritickému hodnotí přínosů i rizik využívání digitálních technologií, dbáme na předcházení situacím, které mohou ohrozit bezpečnost zařízení i dat a situacím s negativním dopadem duševní či tělesné zdraví žáků, seznamujeme žáky se všemi riziky, která vyplývají z využívání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Italský jazyk		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Jazyk a jazyková komunikace	Další cizí jazyk – Italský jazyk	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Nezávazné poznámky
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky,	- poslech s porozuměním
rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	- mluvení
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat		
zapojí se do jednoduchých rozhovorů		
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		

Italský jazyk		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Jazyk a jazyková komunikace	Další cizí jazyk – Italský jazyk	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Nezávazné poznámky
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí	- tematické okruhy
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	čtení jednoduchých textů	- čtení s porozuměním

rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	- komunikace
rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci		
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	psaní jednoduchých textů	- psaní
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	- mluvnice

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Poslech s porozuměním
je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele
Mluvení
pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

sdělí své jméno a věk
Čtení s porozuměním
rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
Psaní
reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

6.5 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk představuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Další cizí jazyk* ze vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*. Cílem vyučovacího předmětu je vytvoření a rozvoj nástroje pro komunikaci v dalším v Evropě významném cizím jazyce. Dovednost osvojit si další cizí jazyk chápeme jako prostředek pro získávání informací o světě i v jiném, než mateřském jazyce a jazyce moderních technologií. Další cizí jazyk jako je německý jazyk pomáhá k navazování kontaktů a vytváření mezilidských vztahů. Schopnost dorozumět se i v jiném než českém a anglickém jazyce zároveň chápeme jako cestu k rozvoji osobní svobody člověka (nezávislost na globálně rozšířených zdrojích).

Naše škola je školou s rozšířenou výukou jazyků a na osvojení cizích jazyků klademe důraz. Předmět Německý jazyk je proto našim žákům nabízen na prvním stupni formou nepovinného předmětu, na nějž při přechodu na druhý stupeň volně navazuje povinný předmět stejného názvu.

Předmět Německý jazyk je zaměřen na osvojení základů komunikace v německém jazyce, s důrazem na jeho konverzační mluvenou podobu a postupně na osvojení základů psané formy dalšího cizího jazyka. Výuka mluvnice se neučí samostatně, nýbrž jako přirozená součást jazyka. Intenzita a způsob výuky vede k jeho přirozenému užívání žáky v běžné konverzaci.

Organizační vyčlenění předmětu pro 2. stupeň:

Výuka většinou probíhá ve třídě, v blízkém okolí školy, popřípadě v terénu či ve spolupráci s jinými organizacemi, pokud si to žádá téma výuky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Všechny zásadní postupy, které povedou v daném předmětu k utváření klíčových kompetencí žáků:

- kompetence k učení
 - vedeme žáky k používání dvojjazyčného a výkladového slovníku
 - vedeme žáky k identifikaci klíčových slov v textu a k používání symbolů v procesu čtení
 - uplatňujeme se žáky kritické myšlení
 - požadujeme vedení vlastních záznamů
- kompetence k řešení problémů
 - zadáváme úkoly, které vedou žáky k vyhledávání a porovnávání relevantních informací a aplikaci osvojených vědomostí v praxi
 - vedeme žáky k řešení praktických situací spojených s užitím cizího jazyka
- kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům opisné vyjadřování
- používáme základní komunikační postupy a používáme auditivní pomůcky
- navozujeme konverzační a poslechové situace
- vedeme žáky k rozeznávání určujících informací
- kompetence sociální a personální
 - využíváme skupinovou spolupráci žáků
 - zohledňujeme a respektujeme kulturní a sociální odlišnosti
 - vedeme žáky k nácviku aktivního navazování kontaktů v a zvládnutí komunikace v různých sociálních rolích
- kompetence občanské
 - vštěpujeme žákům základní pravidla a společenské normy i odlišnosti platné pro jiné země
 - rozvíjíme vzájemnou empatii
- kompetence pracovní
 - požadujeme vedení záznamů
 - vytváříme prostor pro prezentaci vlastní práce
 - dbáme na systematičnost práce
 - umožňujeme individuální i společné ověřování výsledků práce
- kompetence digitální
 - vedeme žáky k ovládnutí digitálních zařízení a jejich využívání, k volbě správných postupů při práci s daty, informacemi a digitálním obsahem, seznamujeme žáky s možnostmi digitálních technologií
 - učíme žáky upravovat digitální obsah a na základě využití digitálních technologií zlepšovat a zjednodušovat pracovní postupy, zadáváme žákům úkoly např. ve formě prezentací
 - vedeme žáky ke kritickému hodnotění přínosů i rizik využívání digitálních technologií, dbáme na předcházení situacím, které mohou ohrozit bezpečnost zařízení i dat a situacím s negativním dopadem duševní či tělesné zdraví žáků, seznamujeme žáky se všemi riziky, která vyplývají z využívání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Německý jazyk		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Jazyk a jazyková komunikace	Další cizí jazyk – Německý jazyk	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Nezávazné poznámky
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky,	- poslech s porozuměním

Německý jazyk		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Jazyk a jazyková komunikace	Další cizí jazyk – Německý jazyk	
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Nezávazné poznámky
rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	- mluvení
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat		
zapojí se do jednoduchých rozhovorů		
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí	- tematické okruhy
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	čtení jednoduchých textů	- čtení s porozuměním
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	- komunikace
rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci		

vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	psaní jednoduchých textů	- psaní
napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	- mluvnice

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Poslech s porozuměním
je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele
Mluvení
pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
sdělí své jméno a věk
Čtení s porozuměním
rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
Psaní
reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

6.6 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PROJEKT

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Projekt je vyučován ve všech ročnících 1. stupně a integruje vzdělávací obory *Člověk a jeho svět*, *Český jazyk a literaturu*, *Informatiku* (ve druhém období) a *průřezová témata* podle ročníků a probíraného tématu. Na druhém stupni se struktura předmětu lehce mění a od 6. do 9. ročníku v sobě předmět integruje obory *Výchova k občanství*, *Dějepis*, *Informatika* a *Člověk a svět práce*. Je tak vytvořen prostor pro vzdělávání o přírodě a lidské společnosti v širokých souvislostech. Specifika jednotlivých vzdělávacích oborů se zde setkávají a přetavují do znalostí, komplexních dovedností a postojů žáků.

Cílem vytvoření tohoto široce integrovaného vyučovacího předmětu je vznik obsahového a organizačního celku, který umožní osvojování si očekávaných výstupů a naplňování klíčových kompetencí propojených vzdělávacích oborů v přirozených souvislostech. V prostoru, který je tímto vyučovacím předmětem vytvořen, jsou žáci zřetelně orientováni k tomu, aby znalosti, dovednosti i postoje osvojené v jednom vzdělávacím oboru používali při řešení problémů v praxi oborů dalších.

Na předmět je pro uplatnění průřezových témat čerpána disponibilní dotace celkem 6 hodin na 1. stupni a 5. hodin na 2. stupni. Hodinová dotace pro jednotlivé obory je vizualizována v učebním plánu pro 2. stupeň.

Organizační vyčlenění předmětu

Výuka probíhá ve věkově smíšené skupině v blocích a většinou ve třídě, v blízkém okolí školy, v terénu či ve spolupráci s jinými organizacemi, pokud si to žádá téma výuky. Výuka pravidelně probíhá na školních výletech a mimoškolních akcích, na koncertech, výstavách a na kulturních akcích.

Výchovné a vzdělávací strategie

Všechny zásadní postupy, které povedou v daném předmětu k utváření klíčových kompetencí (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

- kompetence k učení
 - poskytujeme žákům strategie, která vede žáky k pozorování, experimentu a diskuzi práce se symboly
 - poskytujeme žákům dostatek podnětů k vyhledávání a třídění informací a pozorování přírodních a společenských dějů
 - vedeme žáky ke schopnosti výstižně pojmenovávat věci a děje v kolem sebe (v přírodě a společnosti)
- kompetence k řešení problémů
 - povzbuzujeme žáky k vytváření myšlenkových schémat, vytváření a používání algoritmů, kritickému myšlení a hledání vlastních řešení
 - vedeme žáky ke spolupráci a umění domluvit se na společném řešení
 - předkládáme k řešení problémové úlohy z oblasti přírody a společenských dějů a tím rozvíjíme u žáků logické a tvůrčí myšlení
- kompetence komunikativní
 - předkládáme žákům řadu vizuálních materiálů (obrazů, modelů, značek atd.), abychom žáky motivovali k porozumění textům i konkrétním dějům a formulování vlastních myšlenek (dotazů, názorů)
 - vedeme žáky k vzájemné komunikaci nad konkrétními problémy
 - učíme žáky používat odborné termíny v praxi, využíváme informační a komunikační prostředky
- kompetence sociální a personální
 - praktikujeme práci ve dvojicích, skupinovou práci
 - realizujeme projekty
- kompetence občanské

- vedeme Žáky k nalézání a formulování environmentálních problémů v okolí bydliště a školy i k promýšlení možností jejich řešení
- navozujeme u Žáků možnosti poznávání kulturních tradic a dědictví
- vedeme Žáky k uplatňování zdravému životnímu stylu úpravou režimu života školy
- používáním vhodných kooperačních aktivit posilujeme u Žáků vnímání kolektivu a jeho vytváření
- motivujeme Žáky k vzájemné spolupráci, pomoci a odpovědnosti
- kompetence pracovní
 - učíme se bezpečně a účinně používání materiálů, nástrojů a vybavení
 - předkládáme Žákům různé učební a pracovní pomůcky (lupa, buzola, kompas, váhy atd.) a vedeme je k vhodnému používání a péči o ně
 - cíleně vedeme Žáky k získání a zlepšování pracovních návyků a ke schopnosti pracovat samostatně i v týmu
 - umožňujeme Žákům využívání osvojených vědomostí a dovedností pro řešení konkrétních problémů
 - rozvíjíme systematickosti a vytrvalosti při vypracování zadaných samostatných i skupinových úkolů
- kompetence digitální
 - učíme Žáky ovládat digitální zařízení a využívat jich, volit správné postupy při práci s daty, informacemi a digitálním obsahem, učitel seznamuje Žáka s možnostmi digitálních technologií
 - učíme Žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, na základě využití digitálních technologií zlepšuje a zjednodušuje své pracovní postupy, učitel zadává úkoly např. ve formě prezentací
 - podporujeme Žáky kriticky zhodnotit přínosy i rizika využívání digitálních technologií, dbá na předcházení situacím, které mohou ohrozit bezpečnost zařízení i dat a situacím s negativním dopadem duševní či tělesné zdraví jeho či ostatních, učitel seznamuje Žáka se všemi riziky, která vyplývají z využívání digitálních technologií

6.6.1 Člověk a jeho svět

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Projekt				
Oblast		Obor		Ročník 1.-5.
Člověk a jeho svět		Člověk a jeho svět Místo, kde žijeme		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	město a okolí, orientace v místě bydliště, bezpečná cesta z domova do školy a zpět	1.-3.		
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť	1.-3.		
<i>*rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost</i>	<i>*okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany</i>	1.-3.		
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	regiony ČR	4.-5.		
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	okolní krajina (místní oblast, region) – orientační body a linie, světové strany	4.-5.		
rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky	mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky; orientace v mapě, v atlasu, aplikace do skutečnosti	4.-5.		
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	surovinové zdroje, výroba, služby a obchod; Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování	4.-5.		

Projekt				
Oblast		Obor		Ročník 1.-5.
Člověk a jeho svět		Člověk a jeho svět Místo, kde Žijeme		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	vyprávění, porovnání, popis	4.-5.		
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR	4.-5.		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

1. období
orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
popíše a zvládne cestu do školy
2. období
popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
pozná státní symboly České republiky

Projekt				
Oblast		Obor		Ročník 1.-5.
Člověk a jeho svět		Člověk a jeho svět Lidé kolem nás		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání	1.-3.		
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve	1.-3.		
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“	4.-5.		
<i>*rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení</i>	chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům	4.-5.		
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, <i>*protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot</i>	4.-5.		
orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	4.-5.		

Projekt				
Oblast		Obor		Ročník 1.-5.
Člověk a jeho svět		Člověk a jeho svět Lidé kolem nás		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
<i>*poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)</i>	<i>*kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí</i>	4.-5.		

**Jedná se o rozvíjející očekávané výstupy a učivo, z tohoto obsahu nejsou žáci hodnoceni.*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

1. období
rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
dodržuje základní pravidla společenského chování
při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti
2. období
dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
uveďe základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uveďe příklady rizik půjčování peněz
sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uveďe příklady základních příjmů a výdajů

Projekt				
Oblast		Obor		Ročník 1.-5.
Člověk a jeho svět		Člověk a jeho svět Lidé a čas		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období	1.-3.		
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	1.-3.		
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	1.-3.		
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	práce s informacemi a čtení s porozuměním	4.-5.		
využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních	péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	4.-5.		
<i>*rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik</i>	současnost a minulost v našem životě	4.-5.		
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	lidé a obory zkoumající minulost	4.-5.		
<i>*objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</i>	státní svátky a významné dny	4.-5.		

**Jedná se o rozvíjející očekávané výstupy a učivo, z tohoto obsahu nejsou žáci hodnoceni.*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

1. období
pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
zná rozvržení svých denních činností
rolišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
poznává různé lidské činnosti
2. období
rozeznává rozdíl mezi Životem dnes a Životem v dávných dobách
uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Projekt				
Oblast		Obor		Ročník 1.-5.
Člověk a jeho svět		Člověk a jeho svět Rozmanitost přírody		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	roční období, Životní cyklus přírody	1.-3.		
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	biotopy: pole, louka, les, rybník, řeka, pastvina, hory; biomy: savana, step, vodstvo světa, prales, tajga, tundra, velehory	1.-3.		
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	rostliny, houby, Živočichové – znaky života, Životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	1.-3.		
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětvávání, vznik půdy a její význam; rovnováha v přírodě	4.-5.		
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období	4.-5.		
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí	4.-5.		
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	4.-5.		

Projekt				
Oblast		Obor		Ročník 1.-5.
Člověk a jeho svět		Člověk a jeho svět Rozmanitost přírody		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy	4.-5.		
<i>*stručně charakterizujte specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit</i>	<i>*rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi</i>	4.-5.		
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	vzájemné vztahy mezi organismy, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	4.-5.		

**Jedná se o rozvíjející očekávané výstupy a učivo, z tohoto obsahu nejsou Žáci hodnoceni.*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

1. období
pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
provede jednoduchý pokus podle návodu
2. období
na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
popíše střídání ročních období
zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují

Projekt				
Oblast		Obor		Ročník 1.-5.
Člověk a jeho svět		Člověk a jeho svět Člověk a jeho zdraví		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim	1.-3.		
rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	1.-3.		
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena	1.-3.		
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku; postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	1.-3.		
využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka	4.-5.		

Projekt				
Oblast		Obor		Ročník 1.-5.
Člověk a jeho svět		Člověk a jeho svět Člověk a jeho zdraví		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince	4.-5.		
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	osobní, intimní a duševní hygiena, <i>*rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů</i>	4.-5.		
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) zdravý životní styl, partnerské vztahy, osobní vztahy	4.-5.		
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	označování nebezpečných látek	4.-5.		
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	návykové látky, závislost, služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	4.-5.		
rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních; služby odborné pomoci, čísla tísňového volání	4.-5.		

Projekt				
Oblast		Obor		Ročník 1.-5.
Člověk a jeho svět		Člověk a jeho svět Člověk a jeho zdraví		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
<i>*uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</i>	člověk, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání; ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS); etická stránka vztahů, etická stránka sexuality	4.-5.		

**Jedná se o rozvíjející očekávané výstupy a učivo, z tohoto obsahu nejsou žáci hodnoceni.*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

1. období
uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
pojmenuje hlavní části lidského těla
rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
2. období
uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
odmítá návykové látky
ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

6.6.2 Český jazyk a literatura

Projekt				
Oblast		Obor		Ročník 1.-5.
Jazyk a jazyková komunikace		Český jazyk a literatura – Komunikační a slohová výchova		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	vypravování, popis, zpráva, dopis, oznámení, pozvánka	1.-5.		
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	dialog na základě obrazového materiálu	1.-5.		
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)	1.-5.		
Respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování, mimika, gesta	1.-5.		
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	základy techniky mluveného projevu	1.-5.		
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu	1.-5.		
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova	1.-5.		
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	základy techniky mluveného projevu	1.-5.		
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování	1.-5.		
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	zdvořilé vystupování, výslovnost	1.-5.		
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování	1.-5.		

Projekt				
Oblast		Obor		Ročník 1.-5.
Jazyk a jazyková komunikace		Český jazyk a literatura – Komunikační a slohová výchova		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	vyjadřování závislé na komunikační situaci	1.-5.		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

1. + 2. období
dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
převádí slova z mluvené do psané podoby
opisuje a přepisuje krátké věty
vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
tvoří otázky a odpovídá na ně

6.6.3 Informatika

Projekt				
Oblast		Obor		Ročník 4.-5.
Člověk a jeho svět		Informatika		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	4.		
popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace	4.		
vyčte informace z daného modelu	modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	4.		
sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci	4.		

Projekt				
Oblast		Obor		Ročník 4.-5.
Člověk a jeho svět		Informatika		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	sestavení programu k oživení robota. Vstupy a výstupy a různé formy zápisu pomocí značek, obrázků, symbolů nebo textu; využití opakovaně použitelného postupu; řešení konkrétních jednoduchých situací	4.		
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu	4.		
ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	4.		
v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi	4.		
pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu	5.		

Projekt				
Oblast		Obor		Ročník 4.-5.
Člověk a jeho svět		Informatika		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů	5.		
propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat	5.		
dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla	4.-5.		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

2. období
uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví
sestavuje symbolické zápisy postupů
popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů
v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Projekt		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Člověk a jeho svět	Informatika	
Očekávané výstupy	Učivo 6.-9. ročník	Nezávazné poznámky
získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat	
navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity	
vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní vysvětlí známé modely jevů, situaci, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku.	standardizovaná schémata a modely ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu orientované grafy, automaty modely, paralelní činnost	
zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy	
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	
rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné	
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	větvení programu, rozhodování grafický výstup, souřadnice podprogramy s parametry proměnné	
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora	
ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu	

Projekt		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Člověk a jeho svět	Informatika	
Očekávané výstupy	Učivo 6.-9. ročník	Nezávazné poznámky
vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti	
nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel,	
vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	relativní a absolutní adresy buněk; použití vzorců u různých typů dat; funkce s číselnými vstupy; funkce s textovými vstupy; vkládání záznamu do databázové tabulky; řazení dat v tabulce; filtrování dat v tabulce; zpracování výstupů z velkých souborů dat	
sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězcí; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí	
popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka	
ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva	
vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení	

Projekt		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Člověk a jeho svět	Informatika	
Očekávané výstupy	Učivo 6.-9. ročník	Nezávazné poznámky
poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat	
usměrní svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření, Žák:

získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti
zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek
popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění
stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal
popíše účel informačních systémů, které používá
nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat
rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému
ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu

pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělé osobu

dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

6.6.4 Člověk a svět práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň

PROJEKT		
Oblast	Obor	Ročník
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	6.-9.
Očekávané výstupy		Nezávazné poznámky
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování, jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce, důležité technologické postupy technické náčrty a výkresy, technické informace, návody úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	Práce s technickými materiály
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	vlastnosti technických materiálů (dřevo, plast a kov)	
organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	technická dokumentace: druhy čar, pravoúhlé promítání	
užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	typy ručního nářadí. - technologické operace: měření orýsování, řezání a pilování, kompletace výrobků – skládání, lepení	
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	dokončovací práce – broušení, lakování bezpečnost při práci s nářadím, první pomoc při úrazu	Design a konstruování
sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektrické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž návod, předloha, náčrt, plán schéma, jednoduchý program bezpečnost při konstrukčních pracích	
navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.		
provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení		
dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu		

PROJEKT		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	
Očekávané výstupy		Nezávazné poznámky
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy, zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny	Pěstitelské práce, chovatelství
pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin, květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin	
používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny, rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie	
prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se známými a neznámými zvířaty	
dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	technologická kázeň, bezpečnost, první pomoc při úrazu	
provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti	Provoz a údržba domácnosti
ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace, spotřebiče v domácnosti	
správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu	elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu	
dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	nebezpečí úrazu elektrickým proudem	
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost hygiena provozu	Příprava pokrmů
připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	

PROJEKT		
Oblast	Obor	Ročník
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	6.-9.
Očekávané výstupy		Nezávazné poznámky
dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	hygiena a bezpečnost práce v kuchyni první pomoc při úrazu	
ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamer, PDA, CD, a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony	Vyžití digitálních technologií
propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, Wi-Fi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11.b)	
pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování, počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací –	
ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	úpravy, archivace, stříh, operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC), mobilní služby – operátoři, tarify	
dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu		Práce s laboratorní technikou
vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	práce s vybavením laboratoře práce s laboratorními protokoly bezpečnost práce v laboratoři	
zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl		
vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci		
dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci		
poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři		
orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovní objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky, kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trh práce	Svět práce
posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	volba profesní orientace – základní principy sebepoznání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace	

PROJEKT		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	
Očekávané výstupy		Nezávazné poznámky
využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	informační základna pro volbu povolání, práce s právními informacemi a využívání poradenských služeb možnost vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	
prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Práce s technickými materiály
získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
organizuje svoji pracovní činnost
pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti – zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu
Design a konstruování
sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu
Pěstitelské práce a chovatelství
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě

používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami
Provoz a údržba domácnosti
provádí jednoduché operace platebního styku
ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií
Příprava pokrmů
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni
Využití digitálních technologií
ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení
pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb
ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu
Práce s laboratorní technikou
vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu
dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech
poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

Svět práce
orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání – byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů – byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

6.6.5 Dějepis

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Projekt		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Člověk a společnost	Člověk v dějinách	
Očekávané výstupy 6.-9. ročník		Nezávazné poznámky
uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historické prameny historický čas a prostor	
uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány		
orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu		
charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Člověk a lidská společnost v pravěku	Počátky lidské společnosti
objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost		
rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz antické Řecko a Řím střední Evropa a její styky a antickým Středomořím	Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury
uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví		
demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury		
porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie		
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Nový etnický obraz Evropy utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj a postavení v Evropě křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanosti	Křesťanství a středověká Evropa
objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech		
vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí		
ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury		

Projekt		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Člověk a společnost	Člověk v dějinách	
Očekávané výstupy 6.-9. ročník		Nezávazné poznámky
vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou zámořské objevy a počátky dobývání světa český stát a velmoci v 15.-18. století barokní kultura a osvícenství	Objevy a dobývání, počátky nové doby
vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život		
popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky		
objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie		
objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky		
rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek		
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět, vznik USA industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva kulturní rozrůzněnost doby konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	Modernizace společnosti
objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě		
porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů		
vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií		

Projekt		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Člověk a společnost	Člověk v dějinách	
Očekávané výstupy 6.-9. ročník		Nezávazné poznámky
na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě, vznik Československa, jeho hospodářsko – politický vývoj, sociální a národnostní problémy Mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech, totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět druhá světová válka, holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské a ekonomické důsledky války	Moderní doba
rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů		
charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu		
na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv		
zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí		
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi, politické, hospodářské, sociální ideologické soupeření vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět problémy současnosti věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava	Rozdělený a integrující svět
vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce		
posoudí postavení rozvojových zemí		
prokáže základní orientaci v problémech současného světa		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti
Počátky lidské společnosti
rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

Nejstarší civilizace a kořeny evropské kultury
uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
popíše život v době nejstarších civilizací
Křesťanství a středověká Evropa
uvede první státní útvary na našem území
uvede základní informace z období počátků českého státu
popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu
Objevy a dobývání, počátky nové doby
popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku
Modernizace společnosti
uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
Moderní doba
uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky
Rozdělený a integrující svět
popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

6.6.6 Výchova k občanství

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Projekt		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Člověk a společnost	Výchova k občanství	
Očekávané výstupy 6.-9. ročník		Nezávazné poznámky
objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnosti žákovské samosprávy společná pravidla a normy, vklad vzdělání pro život naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice, ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti, státní symboly, státní svátky, významné dny kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky komunikace	Člověk ve společnosti
rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu		
kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí		
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích		
objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám		
rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti		
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál	Člověk jako jedinec

Projekt		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Člověk a společnost	Výchova k občanství	
Očekávané výstupy 6.-9. ročník		Nezávazné poznámky
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí	
kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání		
popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru		
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví peníze – formy placení;	Člověk, stát a hospodářství
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní	
na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení		
vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	
uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu		
na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu	
rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu		

Projekt		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Člověk a společnost	Výchova k občanství	
Očekávané výstupy 6.-9. ročník		Nezávazné poznámky
rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	Člověk, stát a právo
objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace	
rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	
vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev	
přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů	
objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví právo v každodenním životě –důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady	
uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci		
dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování		
rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů		
rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady		
diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání		
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	evropská integrace – podstata, význam, výhody, Evropská unie a ČR globalizace – projevy, významné globální problémy	Mezinárodní vztahy a globální svět

Projekt		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Člověk a společnost	Výchova k občanství	
Očekávané výstupy 6.-9. ročník		Nezávazné poznámky
uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva		
objasní souvislosti globálních a lokálních problémů		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Člověk ve společnosti
respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti
Člověk jako jedinec
chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
formuluje své nejbližší plány
Člověk, stát a hospodářství
stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům

uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
Člověk stát a právo
uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací
Mezinárodní vztahy a globální svět
uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

6.7 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT ACTIVITIES

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** a **Výchova ke zdraví** vedou žáky především ke zdravému životnímu stylu. Žáky motivuje k pohybu, učí je správným sportovním návykům, informuje o zdravém stravování, buduje tělesnou zdatnost, výdrž, posiluje imunitu, ale také vytváří psychickou odolnost, trénuje vůli, posiluje odvahu k novým výzvam ať už fyzickým nebo psychickým. Ve vztahu k ostatním posiluje předmět týmového ducha, spolupráci, zodpovědnost, ohleduplnost, férovost. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Na mezipředmětové úrovni pomáhá tělesná výchova zlepšovat orientaci v prostotu, odhad vzdáleností a času, bystrost, pohotovost rozhodování, řešení problémů. Výuka plavání probíhá na 1. stupni v rozsahu 40 hodin. Plavání může probíhat i na 2. stupni.

Vyučovací předmět **Hudební výchova** vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. Ovlivňují a rozvíjí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými. Žák tak může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Žáci se postupně prakticky seznamují s tradičními českými nástroji a s tradičními nástroji pro další kraje a státy. Napomáháme tím v žácích objevit zájem a talent, který pak mohou rozvíjet. Spolupracujeme s místní základní uměleckou školou, účastníme se hudebních workshopů a zpívaných divadel, která i žáci sami nacvičují (Živý betlém, otevírání studánek). Výuka většinou probíhá ve spojení s tělesnou výchovou jako hudebně-pohybové hry nebo jako cvičení za doprovodu hudby. Hudbu využíváme i ve výtvarné výchově jako prostředek k navození atmosféry určitého tématu.

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace. Je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace. Výuku výtvarné výchovy leckdy spojujeme s pracovními činnostmi jako estetickou stránku práce a pro uplatnění subjektivity a pro ověřování komunikačních účinků.

Vyučovací předmět **Člověk a svět práce** s pracovním názvem **Pracovní činnosti** vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Vede žáky také k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce a vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku. Tematické okruhy pracovních činností nám umožňují žákům ukázat svět v souvislostech a jaký ve skutečnosti je: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské činnosti, Příprava pokrmů.

Organizační vyčlenění předmětu

Výuka probíhá ve věkově smíšené skupině, která se diferencuje podle činností. Pracovat mohou žáci jednotlivě, ve dvojicích, ve skupinách i podle ročníků.

Tělesná výchova probíhá venku na dvorku, na louce, venkovních hřištích nebo jako orientační běh (pořádaný pro Žáky Volyňky a pořádaný pro veřejnost k příležitosti např. Světového dne pohybu, 10. května) nebo jako celodenní výlet v rozsahu 5–10 km s pohybovými a logickými hrami. Spolupracujeme s Českým turistickým klubem. Pro výuku s tělovýchovným náčiním a na tělovýchovném nářadí využíváme místní sokolovnu. V zimě probíhá lyžařský kurz v LA Zadov. Plavecký kurz probíhá na plaveckém stadionu. Bruslení je v rozvrhu podle zimních podmínek na zimním stadionu.

Výtvarná výchova a pracovní činnosti vedeme v učebně a na dvorku, nebo kdekoli si žádá téma: v lese, na muzejní zahradě, v muzeu, v galerii, na výstavách, na workshopech (Sladovna, galerie hrou, velikonoční pletení pomlázky, podzimní výroba jablečného moštu).

Hudební výchova probíhá v učebně nebo na hudebně-pohybových workshopech a divadlech, na koncertech. Spolupracujeme i s místní základní uměleckou školou.

Časové vyčlenění předmětu na 1. stupni

TV 1.-5. ročník – 2 hodiny týdně

HV 1.-3., 5. ročník – 1 hodina týdně, 4. ročník – 2 hodiny týdně

VV 1.-4. ročník – 1 hodina týdně, 5. ročník – 2 hodiny týdně

PČ 1.-5. ročník – 1 hodina týdně

Časové vyčlenění předmětu na 2. stupni

TV 6-9. ročník – 2 hodiny týdně

VkZ 6. a 8. ročník – 1 hodina týdně, 7. a 9. ročník 1 hodina týdně v rámci disponibilní hodinové dotace

HV 6.-9. ročník – 1 hodina týdně

VV 6.-7. ročník – 2 hodina týdně, 8.-9. ročník – 1 hodina týdně

Člověk a svět práce je na 2. stupni zařazen do předmětu Projekt

Výuku vedeme obvykle jako dvouhodinové bloky ve spojení HV+TV, VV+PČ. Další hodiny předměty proběhnou v jiný den, po přestávce, nebo na mezipředmětové úrovni.

Výchovné a vzdělávací strategie

Všechny zásadní postupy, které povedou v daném předmětu k utváření klíčových kompetencí žáků:

- Kompetence k učení
 - vedeme žáky k tomu, aby rozuměli obecné terminologii a aby ji aktivně využívali
 - vedeme žáky k pochopení souvislostí mezi aktivitou a psychickou pohodou
 - vedeme žáky k tomu, aby vybírali a využívali pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánovali, organizovali a řídili vlastní učení, projevovali ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
 - umožňujeme žákům samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti
 - motivujeme žáky, aby byli ochotni se se zájmem věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- Kompetence k řešení problémů
 - vedeme žáky k uvážlivému vyhodnocení svých možností i možností okolí
 - vedeme žáky k uvážlivému chování, kritickému zvažování problému či úkolu
 - zadáváme úkoly k samostatnému řešení problémů, k výběru vhodného způsobu řešení
 - vedeme žáky k uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a za výsledky svých činů
 - navozujeme nejrůznější problémové situace, učíme žáky rozpoznat a pochopit problém, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslet a naplánovat způsob řešení problémů a využívat k tomu vlastního úsudku a zkušeností
 - učíme žáky kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí, být schopen je obhájit, uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotit
- Kompetence komunikativní
 - učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle

a kultivovaně v písemném i ústním projevu

- vedeme Žáky k vyslechnutí druhých lidí, k porozumění pokynů a vhodné reakci na ně
- vedeme k porozumění různých typů mimoslovní komunikace i k aktivnímu používání neverbální komunikace
- umožňujeme Žákům vlastní svobodný pohybový projev
- učíme Žáky rozumět různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- **Kompetence sociální a personální**
 - vedeme Žáky k účinné spolupráci ve skupině, podílení se společně s ostatními na tvorbě pravidel při skupinové práci
 - podněcujeme Žáky, aby se podíleli na utváření příjemné atmosféry ve skupině, aby v případě potřeby poskytli pomoc nebo o ni požádali,
 - podporujeme sebedůvěru Žáků a jejich samostatný rozvoj
 - umožňujeme k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, vedeme Žáky k tomu, aby chápali potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovali zkušenosti druhých lidí, respektovali různá hlediska a čerpali poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- **Kompetence občanské**
 - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění
 - aktivně se zapojuje do kulturního dění
 - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
 - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc
- **Kompetence pracovní**
 - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
 - při pohybu vést k ochraně svého zdraví i zdraví druhých
 - vést k využití znalostí a získaných zkušeností k zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, popřípadě k rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.
- **Kompetence digitální**
 - vedeme Žáky k využívání digitální zařízení, aplikací a služeb při učení, ve škole a v praktickém životě; umožňujeme jim samostatně se rozhodovat, které technologie a pro jakou činnost či řešený problém použít atd.

6.7.1 Tělesná výchova

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Activities				
Oblast		Obor		Ročník 1.-5.
Výchova ke zdraví		Tělesná výchova		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací a uvolňovací cvičení	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, psychohygiena – spojení fyzické a duševní kondice.	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	pohybové hry, základy gymnastiky, atletiky (atletická abeceda), rytmické a kondiční formy cvičení, základy sportovních her, turistika, plavání, bruslení, lyžování	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, sebepoznání a sebepojetí – poznávání vlastních fyzických a psychických možností při pohybových činnostech	
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel mini sportů	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, kooperace a kompetice – odlišování situací soutěže a spolupráce.	
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV	1.-3.		

Activities				
Oblast		Obor		Ročník
Výchova ke zdraví		Tělesná výchova		1.-5.
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	1.-3.		
uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy.	správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití	1.-3.		
adapтуje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	plavecké techniky, zásady bezpečnosti při plavání a koupání, adapтуje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	1.-5.		
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu	4.-5.		
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití; průpravné úpoly – přetahy a přetlaky	4.-5.		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	pohybové hry s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost	4.-5.		
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	hygienu pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity	4.-5.		

Activities				
Oblast		Obor		Ročník
Výchova ke zdraví		Tělesná výchova		1.-5.
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	zásady jednání a chování – fair play pravidla osvojovaných pohybových her a činností (vybíjená, basketbal a doplňkové sporty)	4.-5.		
užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály).	4.-5.		
zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	organizace soutěží	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, kooperace a kompetice – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže.	
změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy	4.-5.		
	zdroje informací o pohybových činnostech	4.-5.	Mediální výchova, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – identifikování základních orientačních prvků v textu.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

1. období
zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů
2. období
chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu

zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Activities		
Oblast	Obor	Ročník
Výchova ke zdraví	Tělesná výchova	6.-9.
Očekávané výstupy		Nezávazné poznámky
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Činnost ovlivňující zdraví
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program		
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly		
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší		
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	organizace osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	Činnosti podporující pohybové učení
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji		
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování	
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta nabídka pohybových aktivit v místě bydliště měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	

zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance	
	atletika – rychlý běh, vytrvalý běh v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla plavání (podle podmínek školy – zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti) – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (popř. další zimní sporty podle podmínek školy) další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Činnosti ovlivňující zdraví
usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem

vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu – chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změní úroveň své tělesné zdatnosti
Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
Činnosti podporující pohybové učení
užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Activities		
Oblast	Obor	Ročník
Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	6.-9.
Očekávané výstupy		Nezávazné poznámky
respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	Vztahy mezi lidmi a formy soužití
vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.	dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity	Změny v životě člověka a jejich reflexe
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování	Osobnostní a sociální rozvoj
posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	

usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	Hodnota a podpora zdraví
vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí		
dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování; ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci úrazy – prevence	Zdravý způsob života a péče o zdraví
uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc		
projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce		
projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc		
samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim sexualita, etika, morálka	Tělesná a duševní hygiena
respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví		
respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování		
uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky autodestruktivní závislosti – násilí proti sobě samému, rizikové chování (návykové aktivity), násilné chování, těžké životní situace, zneužívání, šikana, kriminalita, komunikace se službami odborné pomoci bezpečné chování a komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, ochrana zdraví v dopravě manipulativní reklama, nebezpečí sekt ochrana člověka za mimořádných událostí	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Výchova ke zdraví
chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
svěří se se zdravotním problémem
dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Activities				
Oblast		Obor		Ročník 1.-5.
Umění a kultura		Hudební výchova		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
zpívá v jednohlase	rozvoj hlavového tónu správné dýchání	1.-3.		
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	hudební hry hra na tělo	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita – rozvoj rytmického citění.	
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje	1.-3.		
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	pohybový doprovod znějící hudby hra na tělo taktování	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita – rozvoj schopnosti pohybového vyjádření.	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	základní vlastnosti tónů (výška, síla, délka, barva)	1.-3.		
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	tempo a dynamika v hudbě, nejznámější hudební nástroje; hudba vokální a instrumentální	1.-3.		
zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	pěvecký a mluvený projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena dvojhlas, kánon, intonace, hudební hry	4.-5.		
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	práce s notovým zápisem	4.-5.		

Activities				
Oblast		Obor		Ročník
Umění a kultura		Hudební výchova		1.-5.
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
využívá jednoduché, hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	hra na jednoduché hudební nástroje (melodické či rytmické)	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita – samostatné objevování možností doprovodu na jednoduché nástroje.	
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	jednoduché hudební formy (píseň + výběr některé další hudební formy)	4.-5.		
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	hra na jednoduché rytmické a melodické hudební nástroje, hudební improvizace	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita – samostatné objevování možností doprovodu na jednoduché nástroje.	
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků,	výrazové hudební prostředky (rytmus, melodie a její pohyb – vzestupná a sestupná, dynamika, takt, tempo) a jejich změny	4.-5.		
ztvární hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance pohybové vyjádření hudby a reakce na změny proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků.	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, komunikace – pohyb jako způsob vyjadřování.	
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	taktování	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita – rozvoj schopnosti pohybového vyjádření.	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	kvalita tónů, tempo, dynamika hudby a jejich označování	4.-5.		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

1. období
zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytimizaci říkadel i při zpěvu
reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
rozliší sílu zvuku
pozorně vnímá jednoduché skladby
2. období
zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
propojí vlastní pohyb s hudbou
doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
odliší tóny podle výšky, síly a barvy
pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
správně hospodaří s dechem při interpretaci písní a frázování

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Activities		
Oblast	Obor	Ročník
Umění a kultura	Hudební výchova	6.-9.
Očekávané výstupy		Nezávazné poznámky
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách, uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, a melodií, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)	vokální činnosti
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivů, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) záznam hudby – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy	Instrumentální činnosti

Activities		
Oblast	Obor	Ročník
Umění a kultura	Hudební výchova	6.-9.
Očekávané výstupy		Nezávazné poznámky
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické orientace v prostoru	hudebně pohybové činnosti
orientuje se v proudu znějící hudby přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušermalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí	poslechové činnosti
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Hudební výchova
doprovází písně pomocí ostinata
interpretuje vybrané lidové a umělé písně
<ul style="list-style-type: none">- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Activities				
Oblast		Obor		Ročník
Umění a kultura		Výtvarná výchova		1.-5.
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování, kresba, malba a prostorová tvorba, hra s barvou experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály	1.-3.		
v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace		1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita – rozvoj schopností a dovedností výtvarného vyjádření.	
vnímá události různými smysly		1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita – rozvoj schopností a dovedností výtvarného vyjádření.	
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	vnímání, pozorování poznávání a pojmenování vlastností a cílů výtvarných projevů	1.-3.	Multikulturní výchova, multikulturalita – vzájemné obohacování lidí z různého kulturního prostředí.	
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem svým či jiných	1.-3.	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj, sebepoznání a sebepojetí – poznávání výtvarného vyjádření druhých jako zdroj poznání sebe sama.	
při vlastních tvůrčích činnostech prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (poměry světlosti, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru.	4.-5.		

Activities				
Oblast		Obor		Ročník
Umění a kultura		Výtvarná výchova		1.-5.
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
	kresba, malba; objemové výtvarné vyjádření – plastika a socha	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, kreativita – rozvoj vlastního výtvarného projevu.	
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností	výtvarné vyjádření jako nositel obsahu, významu a sdělení	4.-5.	Mediální výchova, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality – rozdíl mezi faktickým a fiktivním obsahem.	
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	akční malba a kresba, manipulace s objekty, hmatová percepce	4.-5.	Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání a jeho reprodukce.	
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	netradiční kombinace výtvarných technik, spontánní a volná tvorba	4.-5.		
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	práce s výtvarným námětem (různé přístupy ke zpracování jednoho tématu)	4.-5.		
nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	komunikace o výtvarném zobrazení	4.-5.		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

1. období
zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
rozpoznává, a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s pomocí učitele)
uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

2. období
uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
rozlišuje, porovnává a třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Activities		
Oblast	Obor	Ročník
Umění a kultura	Výtvarná výchova	6.-9.
Očekávané výstupy		Nezávazné poznámky
vybírání, vytváření a pojmenovávání prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření	Rozvíjení smyslové citlivosti
užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření	
zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace	uplatňování subjektivity

Activities		
Oblast	Obor	Ročník
Umění a kultura	Výtvarná výchova	6.-9.
Očekávané výstupy		Nezávazné poznámky
rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	ověřování komunikačních účinků

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

6.7.5 Člověk a svět práce (Pracovní činnosti)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Activities				
Oblast		Obor		Ročník 1.–5.
Člověk a svět práce		Člověk a svět práce		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	vlastnosti materiálů a jejich využití	1.-3.		Práce s drobným materiálem
pracuje podle slovního návodu a předlohy	výroba jednoduchých předmětů podle slovního návodu a podle předlohy	1.-3.		
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	jednoduchá montáž a demontáž	1.-3.		
provádí pozorování přírody	pozorování	1.-3.		Pěstitelské práce
zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	pozorování jako plánovaná, cílená a výběrová činnost	1.-3.		
pečuje o nenáročné rostliny	zajištění základních životních podmínek rostlin	1.-3.		
připraví tabuli pro jednoduché stolování	pravidla prostírání	1.-3.		Příprava pokrmů
chová se vhodně při stolování,	základní pravidla stolování	1.-3.		
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů			Konstrukční činnosti
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	jednoduché pracovní činnosti a postupy	4.-5.		Práce s drobným materiálem
při tvořivých činnostech s různými materiály využívá prvky lidových tradic	lidové zvyky, tradice, řemesla	4.-5.		
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	přehled běžného pracovního nářadí a jeho použití	4.-5.		
udržuje pořádek na pracovním místě	příprava práce, organizace pracovního místa	4.-5.		
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	zásady hygieny a bezpečnosti při prováděných činnostech	4.-5.		

Activities				
Oblast		Obor		Ročník 1.–5.
Člověk a svět práce		Člověk a svět práce		
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezové téma	Nezávazné poznámky
poskytne první pomoc při úrazu	první pomoc při možných lehkých úrazech v rámci prováděných činností	4.-5.		
při práci se stavebnicemi provádí jednoduchou montáž a demontáž	používání jednoduchého nářadí a spojovacích prvků stavebnic	4.-5.		Konstrukční činnosti
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	postup podle stručného a srozumitelného slovního návodu, předlohy a náčrtu	4.-5.		
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	zásady hygieny a bezpečnosti při prováděných činnostech, první pomoc při možných lehkých úrazech	4.-5.		
provádí jednoduché pěstitelské činnosti	půda a její zpracování, výživa rostlin	4.-5.		Pěstitelské práce
samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	založení pěstitelského pokusu a záznamu o pozorování	4.-5.		
ošetřuje a pěstuje pokojové i jiné rostliny	pěstování pokojových rostlin ve třídě	4.-5.		
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	přehled běžného pracovního nářadí a jeho použití	4.-5.		
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	zásady hygieny a bezpečnosti při prováděných činnostech, první pomoc při možných lehkých úrazech	4.-5.		
orientuje se v základním vybavení kuchyně	základní vybavení kuchyně	4.-5.		Příprava pokrmů
připraví samostatně jednoduchý pokrm	příprava jednoduchého pokrmu	4.-5.		
dodržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	důvody a způsoby udržování čistoty pracovních ploch při přípravě pokrmů	4.-5.		
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	základní pravidla stolování a společenského chování v praxi	4.-5.		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

1. období
zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
pracuje podle slovního návodu a předlohy
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
pečuje o nenáročné rostliny
upraví stůl pro jednoduché stolování
chová se vhodně při stolování
2. období
vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky
dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě
uveďte základní vybavení kuchyně
připraví samostatně jednoduchý pokrm
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
uplatňuje zásady správné výživy

6.8 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PROJEKT 1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Projekt 1 je vyučován ve všech ročnících 2. stupně a integruje v sobě vzdělávací obory *Přírodopis a Zeměpis vzdělávací oblasti Člověk a příroda*, a některá *průřezová témata* podle ročníků a probíraného tématu. Je tak vytvořen prostor pro vzdělávání o přírodě a světě kolem nás v širokých souvislostech. Specifika jednotlivých vzdělávacích oborů se zde setkávají a přetavují do znalostí, komplexních dovedností a postojů žáků.

Cílem vytvoření tohoto vyučovacího předmětu je vznik obsahového a organizačního celku, který umožní osvojování si očekávaných výstupů a naplňování klíčových kompetencí propojených vzdělávacích oborů v přirozených souvislostech. V prostoru, který je tímto vyučovacím předmětem vytvořen, jsou žáci zřetelně orientováni k tomu, aby znalosti, dovednosti i postoje osvojené v jednom vzdělávacím oboru používali při řešení problémů v praxi oborů dalších.

Na předmět je pro uplatnění průřezových témat čerpána disponibilní dotace celkem 4 hodin. Hodinová dotace pro jednotlivé obory je vizualizována v učebním plánu pro 2. stupeň.

Organizační vyčlenění předmětu

Výuka probíhá ve věkově smíšené skupině v blocích a většinou ve třídě, v blízkém okolí školy, v terénu či ve spolupráci s jinými organizacemi, pokud si to žádá téma výuky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Všechny zásadní postupy, které povedou v daném předmětu k utváření klíčových kompetencí (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

- kompetence k učení
 - umožňujeme žákům provádět pozorování a přírodovědné experimenty
 - vedeme žáky k diskusím nad přírodovědnými problémy
 - vedeme žáky k práci se symboly
- kompetence k řešení problémů
 - učíme žáky vytvářet myšlenková schémata
 - vedeme žáky k vytváření a používání algoritmů
 - uplatňujeme ve výuce kritické myšlení
 - vedeme žáky k hledání vlastních řešení
- kompetence komunikativní
 - učíme žáky používat přesná pojmenování a vedeme je k používání odborných termínů v praxi
 - umožňujeme žákům využívat informační a komunikační prostředky
 - vedeme je k vytváření strukturovaných zápisů
- kompetence sociální a personální
 - navozujeme práci ve dvojicích a ve skupinách (týmová práce)
 - zadáváme a umožňujeme realizace projektů
 - vedeme žáky k sebepoznávání a vzájemnému poznávání
- kompetence občanské
 - vedeme žáky k hledání a vyjadřování environmentálních problémů v okolí bydliště a školy, průmyslení možností jejich řešení
 - vedeme žáky k poznávání kulturních tradic a dědictví
 - navozujeme situace podporující zdravý životní styl
- kompetence pracovní
 - dbáme na bezpečné a účinné používání materiálů, nástrojů a vybavení
 - učíme žáky přizpůsobovat práci změnám parametrů zadání
 - vedeme žáky k využívání osvojených vědomostí a dovedností pro řešení konkrétních problémů
 - dbáme na rozvoj systematickosti a vytrvalosti při vypracování zadaných samostatných i skupinových úkolů
- kompetence digitální

- vedeme žáky k vhodnému využívání digitálních technologií ve výuce
- umožňujeme žákům, aby samostatně volili způsoby získávání dat a práce s nimi podle konkrétního zadání a účelu, v případě potřeby jim nabízíme vhodné zdroje, postupy a prostředky
- vedeme žáky k tomu, aby se vyjadřovali pomocí digitálních prostředků, k usnadnění a zefektivnění práce jim umožňujeme pravidelný kontakt s digitální technologií
- při práci s digitálními technologiemi předcházíme situacím, které ohrožují bezpečnost a zdraví žáků

6.8.1 Přírodopis

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Projekt 1		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Člověk a příroda	Přírodopis	
Očekávané výstupy pro 6.-9.ročník		Nezávazné poznámky
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam	Obecná biologie a genetika
vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života	
uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	
uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití	
rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami lišejníky – výskyt a význam	Biologie hub
odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování systém rostlin	Biologie rostlin
vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradin (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití	
rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	hospodářsky významných zástupců význam rostlin a jejich ochrana	

Projekt 1		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Člověk a příroda	Přírodopis	
Očekávané výstupy pro 6.-9.ročník		Nezávazné poznámky
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných Živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – Živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování vývoj, vývin a systém Živočichů	Biologie Živočichů
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny Živočichů, určuje vybrané Živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	významní zástupci jednotlivých skupin Živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) rozšíření	
odvodí na základě pozorování základní projevy chování Živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob Života a přizpůsobení danému prostředí		
zhodnotí význam Živočichů v přírodě i pro Člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se Živočichy	význam a ochrana Živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí Živočichy, chov domestikovaných Živočichů, Živočišná společenstva projevy chování Živočichů	
určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost	Biologie Člověka
orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka	
objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří		
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a Život ohrožující stavy, epidemie	
rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Země – vznik a stavba Země nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie	Neživá příroda
rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky půdy – složení, vlastnosti a význam půdy vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik Života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí	

Projekt 1		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Člověk a příroda	Přírodopis	
Očekávané výstupy pro 6.-9.ročník		Nezávazné poznámky
uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	
uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím	Základy ekologie
na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	
vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam		
uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	
aplikuje praktické metody poznávání přírody	praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	Praktické poznávání přírody

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Obecná biologie a genetika
orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka – má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích – pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka
Biologie hub
rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
Biologie rostlin

rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
uveče význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
Biologie živočichů
porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
Biologie člověka
popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
popíše vznik a vývin jedince
rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
Neživá příroda
pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
Základy ekologie
uveče příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
objasní základní princip některého ekosystému
vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí
Praktické poznávání přírody
využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Projekt 1		
Oblast	Obor	Ročník
Člověk a příroda	Zeměpis (Geografie)	6.-9.
Očekávané výstupy pro 6.-9.ročník		Nezávazné poznámky
organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	
prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	
rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry systém přírodní sféry na planetární úrovni	
porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	– geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti	
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	světadíly, oceány, makroregiony světa modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	Regiony světa

Projekt 1		
Oblast	Obor	Ročník
Člověk a příroda	Zeměpis (Geografie)	6.-9.
Očekávané výstupy pro 6.-9.ročník		Nezávazné poznámky
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)	
zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	
posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky	Společenské a hospodářské prostředí
posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace	
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a Životní úrovně	
porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa	
porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států	
lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	
porovnává různé krajiny jako součást pevninské Části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin	Životní prostředí
uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	vztah přírody a společnosti – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a Životního prostředí, chráněná území přírody,	
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na Životní prostředí	globální ekologické a environmentální problémy lidstva	

Projekt 1		
Oblast	Obor	Ročník
Člověk a příroda	Zeměpis (Geografie)	6.-9.
Očekávané výstupy pro 6.-9.ročník		Nezávazné poznámky
vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)	Česká republika
hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu,	Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová	
hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	
lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu	
uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace
aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie
rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
Přírodní obraz Země
objasní důsledky pohybů Země
uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu
Regiony světa
vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států
Společenské a hospodářské prostředí
uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel – vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace
Životní prostředí
umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
Česká republika
vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

6.9 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PROJEKT 2

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Projekt 2 je vyučován ve všech ročnících 2. stupně a integruje v sobě vzdělávací obory *Fyzika a Chemie vzdělávací oblasti Člověk a příroda*, a některá *průřezová témata* podle ročníků a probíraného tématu. Je tak vytvořen prostor pro vzdělávání o přírodě a světě kolem nás v širokých souvislostech. Specifika jednotlivých vzdělávacích oborů se zde setkávají a přetavují do znalostí, komplexních dovedností a postojů Žáků.

Cílem vytvoření tohoto vyučovacího předmětu je vznik obsahového a organizačního celku, který umožní osvojování si očekávaných výstupů a naplňování klíčových kompetencí propojených vzdělávacích oborů v přirozených souvislostech. V prostoru, který je tímto vyučovacím předmětem vytvořen, jsou Žáci zřetelně orientováni k tomu, aby znalosti, dovednosti i postoje osvojené v jednom vzdělávacím oboru používali při řešení problémů v praxi oborů dalších.

Na předmět je pro uplatnění průřezových témat čerpána disponibilní dotace celkem 1 hodiny. Hodinová dotace pro jednotlivé obory je vizualizována v učebním plánu pro 2. stupeň.

Organizační vyčlenění předmětu

Výuka probíhá ve věkově smíšené skupině v blocích a většinou ve třídě, v blízkém okolí školy, v terénu či ve spolupráci s jinými organizacemi, pokud si to žádá téma výuky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Všechny zásadní postupy, které povedou v daném předmětu k utváření klíčových kompetencí (systém vědomostí, dovedností i postojů potřebný ke kompetentnímu jednání v přirozených životních situacích) zejména těmito strategiemi:

- kompetence k učení
 - umožňujeme Žákům provádět pozorování a přírodovědné experimenty
 - vedeme Žáky k diskusím nad přírodovědnými problémy
 - vedeme Žáky k práci se symboly
- kompetence k řešení problémů
 - učíme Žáky vytvářet myšlenková schémata
 - vedeme Žáky k vytváření a používání algoritmů
 - uplatňujeme ve výuce kritické myšlení
 - vedeme Žáky k hledání vlastních řešení
- kompetence komunikativní
 - učíme Žáky používat přesná pojmenování a vedeme je k používání odborných termínů v praxi
 - umožňujeme Žákům využívat informační a komunikační prostředky
 - vedeme je k vytváření strukturovaných zápisů
- kompetence sociální a personální
 - navozujeme práci ve dvojicích a ve skupinách (týmová práce)
 - zadáváme a umožňujeme realizace projektů
 - vedeme Žáky k sebepoznávání a vzájemnému poznávání
- kompetence občanské
 - vedeme Žáky k hledání a vyjadřování environmentálních problémů v okolí bydliště a školy, průmyslení možností jejich řešení
 - vedeme Žáky k poznávání kulturních tradic a dědictví
 - navozujeme situace podporující zdravý životní styl
- kompetence pracovní
 - dbáme na bezpečné a účinné používání materiálů, nástrojů a vybavení
 - učíme Žáky přizpůsobovat práci změnám parametrů zadání
 - vedeme Žáky k využívání osvojených vědomostí a dovedností pro řešení konkrétních problémů
 - dbáme na rozvoj systematickosti a vytrvalosti při vypracování zadaných samostatných i skupinových úkolů
- kompetence digitální

- vedeme Žáky k vhodnému využívání digitálních technologií ve výuce
- umožňujeme Žákům, aby samostatně volili způsoby získávání dat a práce s nimi podle konkrétního zadání a účelu, v případě potřeby jim nabízíme vhodné zdroje, postupy a prostředky
- vedeme Žáky k tomu, aby se vyjadřovali pomocí digitálních prostředků, k usnadnění a zefektivnění práce jim umožňujeme pravidelný kontakt s digitální technologií
- při práci s digitálními technologiemi předcházíme situacím, které ohrožují bezpečnost a zdraví Žáků

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Projekt 2		
Oblast	Obor	Ročník
Člověk a příroda	Fyzika	6.9.
Očekávané výstupy pro 6.-9.ročník		Nezávazné poznámky
změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	měřené veličiny – délka, objem, skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze	látky a tělesa
uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se Částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí		
předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty		
využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů		
rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný	pohyb těles, síly
využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	pohyb přímočarý a křivočarý gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa	
určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi výslednice dvou sil stejných a opačných směrů	
využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Pascalův zákon – hydraulická zařízení hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře Archimédův zákon – vztlková síla; potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách	mechanické vlastnosti tekutin

využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením přeměny skupenství – tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	energie
rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu	zvukové děje
posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí		
rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu	
sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač	elektromagnetické a světelné zdroje
rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor	
rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností		
využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem	
rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami		
objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze	Vesmír

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Látky a tělesa
změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

Pohyb těles, síly
rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
Mechanické vlastnosti tekutin
využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
Energie
uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
Zvukové děje
rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka
Elektromagnetické a světelné zdroje
sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
vyjmenuje zdroje elektrického proudu
rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití
Vesmír
objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
– zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci – osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Projekt 2		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Člověk a příroda	Chemie	
Očekávané výstupy pro 6.-9.ročník		Nezávazné poznámky
určí společné a rozdílné vlastnosti látek	vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	Pozorování, pokus a bezpečnost práce
pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	
rozlišuje směsi a chemické látky	směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	Směsi
vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený	
navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	roztok; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	
rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody	
používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	Částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony	Částicové složení látek a chemické prvky
orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost	Chemické reakce

Projekt 2		
Oblast	Obor	Ročník 6.-9.
Člověk a příroda	Chemie	
Očekávané výstupy pro 6.-9.ročník		Nezávazné poznámky
aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů	Anorganické sloučeniny
orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů	
rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků	
zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	Organické sloučeniny
rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin	
uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidském těle	
zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze	Chemie a společnost
aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti; léčiva a návykové látky	
orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	průmyslová hnojiva; detergenty, pesticidy a insekticidy tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika, plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Pozorování, pokus a bezpečnost práce
rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
– rozpozná přeměny skupenství látek
Směsi
pozná směsi a chemické látky
rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití
Částicové složení látek a chemické prvky
uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti
Chemické reakce
pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí
Anorganické sloučeniny
popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem – poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem
Organické sloučeniny
zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě
Chemie a společnost
uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

7 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

7.7 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Hodnocení žáků chápeme jako zpětnou vazbu, kterou žáci, jejich zákonní zástupci, ale i pedagogové získávají informace o tom, jak se žákům daří na jejich vzdělávací cestě. Smyslem hodnocení však není pouze konstatování, jak velký kus na ní jednotliví žáci urazili, ale také poskytnutí rady, doporučení, co udělat pro zlepšení, nebo podpora žáka. V hodnocení proto vždy zohledňujeme osobnost každého žáka, jeho individuální možnosti i případné zdravotní, osobní, rodinné a další problémy. Do hodnocení se tak může promítnout jak skutečnost, že žák, který má nějaký problém, pracuje a snaží se, tak situace, kdy se žák, který problém nemá, vyhýbá plnění úkolů nebo nepracuje tak, jak by mohl.

Základním způsobem hodnocení na naší škole je proto hodnocení slovní. Vysvědčení za první i druhé pololetí má ve všech vyučovacích předmětech a všech ročnících podobu slovního hodnocení. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů tohoto školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Každý týden dostává žák svůj týdenní plán, ve kterém vidí, jaké aktivity a činnosti jsou v plánu na ten daný týden. Některé činnosti jsou stejné pro celou skupinu, některé jsou individuální. Žákovi tím ukazujeme, že individuální rozvoj je naprosto přirozený a každý člověk je výjimečný něčím jiným. Žáci mají svobodnou volbu v činnosti s jediným požadavkem – dokončit ji, tedy nevzdávat se a překážku zdolat.

Na konci týdne, či po ukončení všech položek v týdenním plánu se žáci hodnotí do kolonky v týdenním týdnu – *Co se mi povedlo* a *Na čem musím ještě zapracovat*. To odevzdají učiteli, který do kolonky *Komentář učitele* napíše své písemné hodnocení. Takto vyplnění týdenní plán si žák může na víkend odnést domů, ukázat rodičům a projít si, co se ten týden událo. V pondělí jej žák opět přinese do školy a založí do svého portfolia. Pokud by se stalo, že žák nějakou činnost nestihne, záleží na něm, jak se situaci naloží. Buď úkol vypracuje doma přes víkend, nebo si ho napíše příští týden do nového týdenního plánu a vypracuje ho hned v pondělí, aby mu látka neutekla.

Žáci hodnotí svou práci a mohou se zúčastnit hodnocení svých spolužáků v pátek před koncem vyučování v komunitním kruhu, kde shrneme naši práci za celý týden. Žáci jsou tak schopni celkového pohledu na věc. Nehodnotí se pouze výkon při učení, ale i chování a jednání vůči sobě a ostatním, zážitky a prožitky, co se povedlo a co se nepovedlo. Pokud se vyskytl problém, který se během toho týdne vyřešil, uvědomí si, jak je důležité kamarádství, spolupráce a pohoda pro učení.

Během školního roku se přibližně každé čtvrtletí, resp. vždy po 2-3 měsících, sejdeme s žákem a jeho oběma rodiči na tzv. tripartitě, kde žák ve spolupráci s učitelem hodnotí svou vlastní práci tím, že odpovídá na učitelovy otázky a pohovoří o své práci, kterou za tu dobu vykonal. Rodiče tak vidí, kde se jejich dítěti daří a na čem je zapotřebí ještě zapracovat.

Ve škole však neklasifikujeme klasickou metodou známkování, tato forma hodnocení totiž neumožňuje, ba přímo potírá naše východiska pro přístup k hodnocení, která jsou uvedena v úvodu této kapitoly.

Podrobně je problematika systému hodnocení rozpracována v příloze školního řádu, který je veřejně přístupný v kanceláři školy.

Kritéria hodnocení

Kritéria hodnocení konkrétních úkolů jsou vždy součástí zadání. Žáci individuálního vzdělávání jsou hodnoceni na základě jejich portfolií na závěr každého kalendářního měsíce a na konci každého čtvrtletí přicházejí do školy na pohovor.

Nejčastěji používanými kritérii hodnocení napříč vyučovacími předměty jsou:

- věcná správnost,

- formální správnost,
- správné použití osvojených znalostí, vědomostí, dovedností.